

No. 31482

**LITHUANIA
and
UKRAINE**

**Treaty concerning legal assistance and legal relations in civil,
family and criminal cases. Signed at Vilnius on 7 July
1993**

Authentic texts: Lithuanian and Ukrainian.

Registered by Lithuania on 18 January 1995.

**LITUANIE
et
UKRAINE**

**Traité relatif à l'entraide judiciaire et aux relations juridi-
ques en matière civile, familiale et pénale. Signé à Vil-
nius le 7 juillet 1993**

Textes authentiques : lituanien et ukrainien.

Enregistré par la Lituanie le 18 janvier 1995.

[LITHUANIAN TEXT — TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR UKRAINOS SUTARTIS DĖL TEISINĖS PAGALBOS IR TEISINIŲ SANTYKIŲ CIVILINĖSE, ŠEIMOS IR BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Lietuvos Respublika ir Ukraina, toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis, teikdamos svarbią reikšmę bendradarbiavimo plėtojimui teisinės pagalbos srityje - civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, s u s i t a r ė :

P i r m o j i d a l i s

BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis

Teisinė gynyba

1. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai turi teisę laisvai ir nekliudomai kreiptis į kitos Susitariančiosios Šalies teismus, prokuratūrą, notarines kontorą (toliau - teisingumo įstaigos) bei kitas įstaigas, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės, šeimos ir baudžiamosios bylos, gali dalyvauti nagrinėjant šias bylas, teikti prašymus, paduoti ieškinius ir atlikti kitus procesinius veiksmus tokiomis pat sąlygomis kaip ir savi piliečiai.

3. Šios Sutarties nuostatai taikytini ir juridiniams asmenims, įsteigtiems Susitariančiųjų Šalių teritorijoje pagal jų įstatymus.

2 straipsnis

Teisinė pagalba

1. Abiejų Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos teikia viena kitai teisinę pagalbą civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, vadovaudamosi šios Sutarties nuostatais.

2. Kitos įstaigos, kurioms reikalinga teisinė pagalba kitos valstybės teritorijoje, prašymus dėl jos siunčia per atitinkamas teisingumo įstaigas.

3 straipsnis

Teisinės pagalbos apimtis

Teisinė pagalba apima Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymuose numatytų procesinių veiksmų atlikimą, kaip antai: šalių, kaltinamųjų, teisiųjų, nukentėjusiųjų, liudytojų, ekspertų apklausą, kratos, ekspertizių, teisminės apžiūros atlikimą, daiktinių įrodymų perdavimą, baudžiamojo persekiojimo pradėjimą ir nusikaltimus padariusių asmenų išdavimą, teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimą ir vykdymą, dokumentų įteikimą ir persiuntimą, pateikimą kitos Šalies prašymu duomenų apie kaltinamųjų teistumą.

4 straipsnis

Susižinojimo tvarka

Teikdamos teisinę pagalbą, Susitariančiųjų Šalių įstaigos tarpusavyje susižino per savo centrinės įstaigas, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip.

Centrinės įstaigos yra:

Lietuvos Respublikoje - Teisingumo ministerija, Generalinė prokuratūra;

Ukrainoje - Teisingumo ministerija ir Generalinė prokuratūra.

5 straipsnis

Kalba

1. Prašymas suteikti teisinę pagalbą ir jo priedai surašomi prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies kalba, ir prie jų pridedami patvirtinti nuorašai vertimų į kitos Susitariančiosios Šalies kalbą arba į rusų kalbą.

2. Vertimą tvirtina oficialus vertėjas ar notaras, ar prašymą pateikiančios organizacijos pareigūnas, arba prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

6 straipsnis

Dokumentų įforminimas

Prašymai suteikti teisinę pagalbą ir kiti dokumentai, kuriuos teisingumo ir kitos įstaigos siunčia dėl teisinės pagalbos, turi būti patvirtinti herbinio antspaudu.

7 straipsnis

Pavedimo suteikti teisinę pagalbą forma

Pavedime suteikti teisinę pagalbą turi būti nurodyta:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas, pavadinimas;
- 3) bylos, kurioje prašoma suteikti teisinę pagalbą, pavadinimas;
- 4) šalių, kaltinamųjų, teisiųjų arba nuteistųjų, nukentėjusiųjų vardai ir pavardės, jų pilietybė, užsiėmimas, nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė;
- 5) jų įgaliotų atstovų pavardės ir adresai;
- 6) pavedimo turinys, o baudžiamosiose bylose taip pat padaryto nusikaltimo faktinių aplinkybių aprašymas ir jo juridinė kvalifikacija.

8 straipsnis

Vykdyto tvarka

1. Teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, vykdydama pavedimą suteikti teisinę pagalbą, vadovaujasi savo valstybės įstatymais. Tačiau pavedimą pateikusių įstaigos prašoma, ji gali taikyti pavedimą pateikusių Susitariančios Šalies procesines normas, jeigu šios normos neprieštarauja jos įstatymams.

2. Jei teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, nekompetentinga jį įvykdyti, ji persiunčia pavedimą kompetentingai teisingumo įstaigai ir praneša apie tai pateikusiai pavedimą įstaigai.

3. Tuo atveju, kai teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, gauna atitinkamą prašymą, ji praneša pavedimą pateikusiai įstaigai apie pavedimo vykdymo vietą ir laiką, jeigu

kita Šalis išreiškė norą dalyvauti ar būti, atliekant tam tikrus procesinius veiksmus.

4. Įvykdžiusi pavedimą, teisingumo įstaiga, kuriai jis adresuotas, išsiunčia dokumentus pavedimą pateikusiai įstaigai; tuo atveju, jei teisinė pagalba negalėjo būti suteikta, pavedimas gražinamas ir nurodomos aplinkybės, kliudančios jį vykdyti.

9 straipsnis

Dokumentų įteikimo tvarka

1. Įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, įteikia dokumentus pagal jos valstybėje galiojančias taisykles, jeigu įteikiamieji dokumentai surašyti jos kalba arba prie jų pridėtas patvirtintas vertimas. Tais atvejais, kai dokumentai surašyti ne Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, kalba arba prie jų nepridėtas vertimas, jie įteikiami gavėjui, jei jis sutinka juos priimti.

2. Prašyme įteikti dokumentą turi būti nurodytas tikslus gavėjo adresas ir įteikiamo dokumento pavadinimas. Jeigu prašyme įteikti dokumentą nurodytas adresas paaiškėjo esąs nevisas ar netikslus, įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, vadovaudamasi savo įstatymais, imasi priemonių tiksliam adresui nustatyti.

10 straipsnis

Dokumentų įteikimo patvirtinimas

Dokumentų įteikimo patvirtinimas įforminamas pagal taisykles, galiojančias Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje. Patvirtinime turi būti nurodytas įteikimo laikas ir vieta, taip pat asmuo, kuriam įteiktas dokumentas.

11 straipsnis

Dokumentų įteikimas ir piliečių apklausa per diplomatinės atstovybes ar konsulines įstaigas

Susitariančiosios Šalys turi teisę įteikti dokumentus bei apklausti savus piliečius per savo diplomatinės atstovybes ar konsulines įstaigas. Tokiu atveju priverstinio pobūdžio priemonės negali būti taikomos.

12 straipsnis

Liudytojų, nukentėjusiųjų, civilinių ieškovų ir atsakovų, jų atstovų, ekspertų iškvietimas į užsienį

1. Jeigu, atliekant parengtinį tyrimą arba teisme nagrinėjant bylą, vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atsiranda būtinybė iškviesti liudytojus, nukentėjusiuosius, civilinius ieškovus ir atsakovus, jų atstovus arba ekspertus, esančius kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, reikia kreiptis į šios Šalies atitinkamą įstaigą, pavedant jai įteikti šaukimą.

2. Sankime negali būti numatyta sankcija už kviečiamojo asmens neatvykimą.

3. Nurodytiems šio straipsnio 1 punkte asmenims nepriklausomai nuo jų pilietybės, atvykusiems pagal iškvietimą į kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamą įstaigą savo noru, negali būti šios Šalies teritorijoje taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jie negali būti suimti arba nubausti už kokią nors veiką, padarytą iki perkertant jos valstybinę sieną. Tokiems asmenims taip pat negali būti taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jie negali būti suimti ar nubausti, vadovaujantis jų parodymais ir išvadomis, kuriuos jie davė kaip ekspertai, arba dėl veikos, kuri yra nagrinėjimo dalykas.

4. Šia privilegija nesinaudoja asmenys, nurodyti šio straipsnio 1 punkte, jeigu jie per 15 dienų po to, kai jiems buvo pranešta, kad jų buvimas nėra būtinas, neišvyks iš prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies teritorijos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį asmenys negalėjo išvykti iš prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jų aplinkybių.

5. Iškviestieji nukentėjusieji, liudytojai ir ekspertai, atvykę į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, turi teisę gauti iš juos iškvietusios įstaigos kelionės ir gyvenimo užsienyje išlaidų, taip pat dėl atitraukimo nuo darbo negauto darbo užmokesčio atlyginimą. Be to, ekspertai turi teisę gauti atlyginimą už atliktą ekspertizę. Sankime turi būti nurodyta kokias išmokų rūšis turi teisę gauti iškviestieji asmenys. Jiems prašant, Susitariančioji Šalis, išsiuntusi šaukimą, išmoka avansą šioms išlaidoms atlyginti.

13 straipsnis**Dokumentų galiojimas**

1. Dokumentai, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje surašė arba paliudijo pagal savo kompetenciją nustatyta tvarka, patvirtinant herbiniu antspaudu, teismas ar oficialus asmuo (nuolatinis vertėjas, ekspertas ir pan.), kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje priimami be jokio kito patvirtinimo.

2. Dokumentai, kurie vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje laikomi oficialiais, turi ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje oficialių dokumentų įrodomąją galią.

14 straipsnis**Išlaidos, teikiant teisinę pagalbą**

1. Susitariančioji Šalis, kuriai adresuotas pavedimas, nereikalaus, kad būtų atlygintos išlaidos, teikiant teisinę pagalbą. Visos išlaidos, atsiradusios teikiant teisinę pagalbą Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, tenka joms pačioms.

2. Teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, praneš įstaigai, siunčiančiai pavedimą, apie išlaidų dydį. Jeigu įstaiga, siunčianti pavedimą, išieškos šias išlaidas iš asmens, privalančio jas atlyginti, išieškotos sumos atitenka jas išieškojusiai Susitariančiajai Šaliai.

15 straipsnis**Informacijos teikimas**

Susitariančiųjų Šalių centrinės įstaigos teikia viena kitai, jeigu to prašoma, informaciją apie jų valstybėse galiojančius ar galiojusius įstatymus ir jų taikymą teisingumo įstaigose.

16 straipsnis**Juridinė pagalba piliečiams**

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiams kitos Susitariančiosios Šalies teismuose ir kitose įstaigose teikiama juridinė pagalba bei užtikrinamas teismo procesas tokiais pat pagrindais ir tokiomis pat lengvatomis kaip ir savo piliečiams.

17 straipsnis**Civilinės būklės liudijimų ir kitų dokumentų
persiuntimas**

1. Vienos Susitariančiosios Šalies civilinės metrikacijos įstaigos kitos Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaigoms prašant betarpiškai persiunčia civilinės metrikacijos aktų įrašų nuorašus tarnybiniam naudojimui.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečių prašymus atsiųsti civilinės metrikacijos aktų įrašų nuorašus galima betarpiškai persiųsti atitinkamai kitos Susitariančiosios Šalies civilinės metrikacijos įstaigai. Šiuos dokumentus prašantysis gauna per Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga išdavė tuos dokumentus, diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą, atitinkamai už tai sumokėjęs.

3. Dokumentai apie išsilavinimą, darbo stažą ir kiti dokumentai apie piliečių asmenines bei turtines teises ir interesus persiunčiami šio straipsnio 2 punkte numatyta tvarka.

4. Dokumentai, nurodyti šio straipsnio 1-3 punktuose, persiunčiami be vertimų ir nemokamai.

18 straipsnis**Atsisakymas teikti teisinę pagalbą**

Teisinė pagalba neteikiama, jeigu jos teikimas gali pakenkti Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, suverenitetui ar saugumui arba prieštarauja pagrindiniams jos įstatymų principams.

A n t r o j i d a l i s**SPECIALIEJI NUOSTATAI****S K Y R I U S****Teisinė pagalba ir teisiniai santykiai civilinėse
ir šeimos bylose****19 straipsnis****Atleidimas nuo teismo išlaidų**

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atleidžiami nuo teismo

išlaidų tais pačiais pagrindais ir tokia pat apimtimi kaip ir šios valstybės piliečiai.

20 straipsnis

Išdavimas dokumentų apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį

1. Dokumentą apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį, atleidimui nuo teismo išlaidų išduoda kompetentinga įstaiga tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra pareiškėjo gyvenamoji vieta arba buveinė.

2. Jeigu pareiškėjas neturi gyvenamosios vietos ar buveinės Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, pakanka dokumento, kurį išdavė arba patvirtino jo valstybės diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

3. Teismas, nagrinėdamas prašymą atleisti nuo teismo išlaidų, gali paprašyti papildomų paaiškinimų iš įstaigos, išdavusios dokumentą.

21 straipsnis

Teismų kompetencija

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies teismai kompetentingi nagrinėti civilines ir šeimos bylas, jeigu atsakovas turi jos teritorijoje gyvenamąją vietą ir jei ši Sutartis nenumato kitaip. Jie kompetentingi nagrinėti ieškinius, pareikštus juridiniams asmenims, jeigu šios Šalies teritorijoje yra juridinio asmens valdymo įstaiga, atstovybė arba filialas.

2. Susitariančiųjų Šalių teismai nagrinėja bylas ir kitais atvejais, esant raštiškam šalių susitarimui. Kai yra toks susitarimas, atsakovo gyvenamosios vietos teismas pagal atsakovo pareiškimą nutraukia bylos nagrinėjimą, jeigu šis pareiškimas gautas iki pateikiant atsikirtimus dėl ieškinio esmės. Šalys savo susitarimu negali pakeisti išimtinės teismų kompetencijos.

3. Jeigu abiejų Susitariančiųjų Šalių teismuose, kompetinguose pagal šią Sutartį, iškelta byla tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, teismas, iškėlęs bylą vėliau, ją nutraukia.

22 straipsnis

Teisnumas ir veiksnumas

1. Fizinio asmens veiksnumą nustato įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo.
2. Juridinio asmens teisnumą nustato įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jis įsteigtas.

23 straipsnis

Veiksnumo apribojimas arba pripažinimas neveiksniu

1. Apribojant asmens veiksnumą arba pripažįstant jį neveiksniu yra kompetentingos įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra pripažintinas neveiksniu ar ribotai veiksniumi asmuo.

2. Jei vienos Susitariančiosios Šalies įstaiga nustato, kad yra pagrindas pripažinti neveiksniu ar ribotai veiksniumi kitos Susitariančiosios Šalies pilietį, kurio gyvenamoji vieta ar buveinė yra šios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, ji praneša apie tai kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamai įstaigai. Jeigu įstaiga, kuriai pranešta, pareiškia, kad ji suteikia teisę atlikti tolesnius veiksmus įstaigai Šalies, kurios teritorijoje yra šio asmens gyvenamoji vieta ar buveinė, arba per tris mėnesius neatsako, tai įstaiga Šalies, kurios teritorijoje yra asmens gyvenamoji vieta ar buveinė, gali nagrinėti bylą dėl jo veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais kai pripažinimo neveiksniu arba ribotai veiksniumi priežastis taip pat numatyta ir įstatymais tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra. Sprendimas dėl veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu turi būti išsiųstas kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamai įstaigai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktų nuostatai taikomi ir panaikinant sprendimą dėl veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu.

4. Neatidėliotinais atvejais pripažintino neveiksniu arba ribotai veiksniumi ir esančio kitos Susitariančiosios Šalies piliečiu asmens gyvenamosios vietos arba buveinės įstaiga gali pati atlikti veiksmus, būtinus apginti asmenį ar jo turta. Potvarkiai dėl šių veiksmų išsiunčiami atitinkamai įstaigai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra; šie potvarkiai turi būti panaikinti, jei šios Susitariančiosios Šalies įstaiga nutars kitaip.

24 straipsnis

Pripažinimas nežinia kur esančiu, paskelbimas mirusiu ir mirties fakto nustatymas

1. Nagrinėti bylas dėl pripažinimo nežinia kur esančiu, paskelbimo mirusiu arba dėl mirties fakto nustatymo kompetentingos įstaigos tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu asmuo buvo tuo metu, kai jis paskutinėmis žiniomis buvo gyvas.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos gali pripažinti kitos Susitariančiosios Šalies pilietį nežinia kur esančiu arba mirusiu, taip pat nustatyti jo mirties faktą, prašant jos teritorijoje gyvenantiems asmenims, jeigu jų teisės ir interesai yra pagrįsti šios Susitariančiosios Šalies įstatymais.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais atvejais Susitariančiųjų Šalių įstaigos taiko savo valstybės įstatymus.

25 straipsnis

Santuokos sudarymas

1. Santuokos sudarymo sąlygas kiekvienam susituokiančiam asmeniui nustato įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra. Be to, neturi būti kliūčių santuokai sudaryti, numatytų įstatymuose tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje santuoka sudaroma.

2. Santuokos sudarymo formą nustato įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje ji sudaroma.

26 straipsnis

Sutuoktinių asmeniniai ir turtiniai teisiniai santykiai

1. Sutuoktinių asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi nuolatinę gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Jei vienas iš sutuoktinių gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, be to, abu sutuoktiniai turi tą pačią pilietybę, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai jie yra.

3. Jei vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis kitos Susitariančiosios Šalies pilietis ir vienas iš jų gyvena vienos, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo ju paskutinė bendra gyvenamoji vieta.

4. Jeigu nurodyti šio straipsnio 3 punkte asmenys neturėjo bendros gyvenamosios vietos Susitariančiųjų Šalių teritorijose, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga nagrinėja bylą, įstatymai.

27 straipsnis

Santuokos nutraukimas ir santuokos pripažinimas negaliojančia

1. Nagrinėjant santuokos nutraukimo bylas yra kompetentingos įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiais sutuoktiniai buvo paduodant pareiškimą. Jeigu sutuoktinių gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai kompetentingos ir šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

2. Jeigu paduodant pareiškimą nutraukti santuoką vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis ir vienas iš jų gyvena vienos Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingos abiejų Susitariančiųjų Šalių įstaigos. Šiuo atveju jos taiko savo valstybės įstatymus.

3. Bylose dėl santuokos pripažinimo negaliojančia taikomi tos Susitariančiosios Šalies įstatymai, kurie pagal šios Sutarties 25 straipsnį buvo taikyti sudarant santuoką. Šiuo atveju teismų kompetencija nustatoma atitinkamai vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 punktais.

28 straipsnis

Tėvų ir vaikų tarpusavio teisiniai santykiai

1. Tėvystės nustatymo, įrašo tėvais nuginkijimo, vaiko kilmės iš šios santuokos nustatymo bylos sprendžiamos, vadovaujantis įstatymais Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu vaikas yra pagal gimimą.

2. Teisinius santykius tarp tėvų ir vaikų reguliuoja įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi bendrą gyvenamąją vietą.

3. Jeigu kurio nors iš tėvų ir vaikų gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų teisinius santykius reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas.

4. Teisinius santykius tarp vaiko ir jo motinos bei tėvo, nesančių tarpusavyje santuokoje, reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas.

5. Priimti sprendimus bylose dėl teisinių santykių, nurodytu šio straipsnio 1-4 punktuose kompetentingi teismai Susitariančiosios Šalies, kurios įstatymai tokiais atvejais taikytini.

Jeigu ieškovas ir atsakovas gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingi taip pat teismai ir šios Susitariančiosios Šalies, laikantis šio straipsnio 1 ir 4 punktų nuostatų.

29 straipsnis

Įvaikinimas

1. Įvaikinant taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra tėvis. Jeigu tėvis turi nuolatinę gyvenamąją vietą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, taikomi ir šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

2. Jeigu įvaikina sutuoktiniai, kurių vienas yra vienos, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, tai įvaikinimas turi atitikti įstatymų, galiojančių abiejų Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, reikalavimus. Tačiau tuo atveju, kai sutuoktiniai turi nuolatinę gyvenamąją vietą vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, taikomi šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

3. Jeigu vaikas yra vienos, o tėvis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, tai gaunant vaiko ir jo įstatyminio atstovo sutikimą, kompetentingos valstybinės įstaigos leidimą, taip pat nustatant įvaikinimo apribojimus, susijusius su vaiko persikėlimu gyventi į kitą valstybę, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

4. Priimti sprendimą įvaikinti yra kompetentinga įstaiga Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra tėvis. Jeigu tėvis turi nuolatinę gyvenamąją vietą kitos Susitariančiosios

Salies teritorijoje, priimti sprendimą įvaikinti yra kompetentinga šios Salies įstaiga.

5. Šio straipsnio 2 punkte numatytu atveju kompetentinga yra įstaiga Susitariančiosios Salies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi nuolatinę gyvenamąją vietą.

6. Šio straipsnio 1-5 punktų nuostatai atitinkamai yra taikomi panaikinant įvaikinimą arba pripažįstant jį negaliojančiu.

30 straipsnis

Globa ir rūpyba

1. Susitariančiosios Salies piliečių globos ir rūpybos bylose yra kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga Susitariančiosios Salies, kurios piliečiu yra globotinas ar rūpintinas asmuo, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip. Šiuo atveju taikytini šios Susitariančiosios Salies įstatymai.

2. Teisinius santykius tarp globėjo ir globotinio arba rūpintojo ir rūpintinio reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Salies, kurios globos ir rūpybos įstaiga paskyrė globėją ar rūpintoją.

3. Jeigu būtini globos arba rūpybos veiksmai globotinio arba rūpintinio interesais, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta, buveinė arba turtas yra kitos Susitariančiosios Salies teritorijoje, šios Susitariančiosios Salies globos ir rūpybos įstaiga nedelsdama privalo apie tai pranešti kompetentingai pagal šio straipsnio 1 punktą Susitariančiosios Salies globos ir rūpybos įstaigai.

4. Neatidėliotinais atvejais kitos Susitariančiosios Salies globos ir rūpybos įstaiga gali pati atlikti reikalingus veiksmus, tačiau apie tai ji turi nedelsdama pranešti kompetentingai pagal šio straipsnio 1 punktą globos ir rūpybos įstaigai. Atlikti veiksmai galioja, kol ši įstaiga nepriims kitokio sprendimo.

5. Pagal šio straipsnio 1 punktą kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga gali perduoti globą arba rūpybą kitos Susitariančiosios Salies atitinkamoms įstaigoms, jeigu globotinis arba rūpintinis turi šioje valstybėje gyvenamąją vietą, buveinę arba turtą. Globos ar rūpybos perdavimas galimas tik tada, kai įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, sutiks perimti globą arba rūpybą ir apie tai praneš prašymą pateikusiai įstaigai.

6. Įstaiga, perėmusi pagal šio straipsnio 5 punktą globą arba rūpybą, vykdo ją, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais. Tačiau ši įstaiga neturi teisės priimti sprendimų dėl globotinio arba

rūpintinio asmeninės teisinės padėties, bet gali duoti leidimą susituokti, kai to reikalauja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai.

Turtiniai teisiniai santykiai

31 straipsnis

Nuosavybės teisė

1. Nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra šis turtas, įstatymai.

2. Nuosavybės teisę į transporto priemones, kurios registruotinos valstybiniuose rejestruose, reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonę įregistravusi įstaiga.

3. Nuosavybės teisės ir kitokios daiktinės teisės į turtą atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal įstatymus Šalies, kurios teritorijoje turtas buvo tuo momentu, kai įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi tokios teisės atsiradimo ar pasibaigimo pagrindu. Nuosavybės teisės ar kitokios daiktinės teisės į turtą, kuris yra sandorio dalykas, atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal sandorio sudarymo vietos įstatymus, jeigu šalys nesusitarė kitaip.

32 straipsnis

Sandorio forma

1. Sandorio formą nustato sandorio sudarymo vietos įstatymai.

2. Sandorio dėl nekilnojamojo turto ir teisių į jį formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas turtas yra, įstatymai.

33 straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Prievolės atlyginti žalą nustatomos pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą, išskyrus prievoles, kylančias iš sutarčių ir kitų teisėtų veiksmų.

2. Jeigu padariusis žalą ir nukentėjusysis yra vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teisme gautas pareiškimas, įstatymai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytose bylose priimti sprendimus kompetentingas teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą. Nukentėjusysis taip pat gali pareikšti ieškinį teisme tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atsakovas turi gyvenamąją vietą.

Paveldėjimas

34 straipsnis

Lygiateisiškumo principas

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai yra lygiateisiai su kitos Susitariančiosios Šalies piliečiais, gyvenančiais jos teritorijoje, gebėjimu sudaryti arba panaikinti testamentą turtui, esančiam kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje arba įgyvendintinoms ten teisėms, taip pat gebėjimu įgyti paveldimą turtą arba paveldimas teises. Turtą arba teises jie įgyja tokiomis pat sąlygomis, kokios nustatytos saviems Susitariančiosios Šalies piliečiams, gyvenantiems jos teritorijoje.

35 straipsnis

Paveldėjimo teisė

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje palikėjas turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą.

2. Nėkilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra turtas, įstatymai.

36 straipsnis

Palikimo perėjimas valstybei

Jeigu pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus paveldėtinas turtas, valstybės paveldimas pagal įstatymą, pereina valstybės

nuosavybén, tai kilnojamasis turtas perduodamas valstybei, kurios piliečiu jo mirties momentu buvo palikėjas, o nekilnojamasis turtas pereina nuosavybén tos valstybės, kurios teritorijoje jis yra.

37 straipsnis

Testamento forma

Testamento formą nustato įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu buvo palikėjas sudarant testamentą. Tačiau pakanka, kad buvo laikytasi įstatymų Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo sudarytas testamentas. Ši nuostata taikytina ir panaikinant testamentą.

38 straipsnis

Kompetentingumas paveldėjimo bylose

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo bylas, išskyrus šio straipsnio 2 punkte nurodytus atvejus, nagrinėja įstaigos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje palikėjas turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą.

2. Kai visas kilnojamasis paveldėtinas turtas yra teritorijoje Susitariančiosios Šalies, kurioje palikėjas neturėjo paskutinės nuolatinės gyvenamosios vietos, tai pagal pareiškimą įpėdinio arba nuo palikimo atsisakiusio asmens, jeigu su tuo sutinka visi įpėdiniai, paveldėjimo bylą nagrinėja šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

3. Nekilnojamojo turto paveldėjimo bylas nagrinėja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas, įstaigos.

4. Šio straipsnio nuostatai taip pat taikomi ginčams paveldėjimo bylose.

39 straipsnis

Palikimo apsauga

1. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos atlieka savo įstatymais numatytus veiksmus apsaugoti jos teritorijoje esantį paveldėtiną turtą, paliktą kitos Susitariančiosios Šalies piliečio.

2. Įstaigos, kurios atsakingos už palikimo apsaugą po kitos Susitariančiosios Šalies piliečio mirties, privalo nedelsdamos pranešti tos Susitariančiosios Šalies konsului apie palikėjo mirtį ir apie asmenis, pareiškčius savo teises į palikimą, žinomas aplinkybes apie asmenis, turinčius teises į palikimą, jų buvimo vietą, esamą testamentą, turto dydį ir vertę, taip pat veiksmus palikimui apsaugoti.

3. Diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai reikalaujant, joms perduodamas paveldėtinas kilnojamasis turtas ir mirusiojo dokumentai.

40 straipsnis

Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos įgaliojimai

1. Vienos Susitariančiosios Šalies diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga turi teisę atstovauti šios Šalies piliečiams dėl paveldėjimo kitos Susitariančiosios Šalies įstaigose be atskiro įgaliojimo, jeigu tie piliečiai, jiems nesant arba dėl kitų svarbių priežasčių, negali laiku apginti savo teisių ir interesų ir nepaskyrė įgaliotinio.

2. Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies pilietis mirė kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje kelionės metu, kur jis neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, tai prie jo buvę daiktai be jokių formalumų perduodami diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu buvo mirusysis.

41 straipsnis

Palikimo perdavimas

1. Jeigu kilnojamasis paveldėtinas turtas arba pinigų suma, gauta pardavus kilnojamąjį paveldėtiną turtą, turi būti pasibaigus paveldėjimo bylai perduoti įpėdiniam, kurių gyvenamoji vieta arba buveinė yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai paveldėtinas turtas ar gauta pinigų suma perduodami šios Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai.

2. Perduoti paveldėtiną turtą diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai nusprendžia kompetentinga paveldėjimo byloje įstaiga tos Susitariančiosios Šalies, kurioje yra paveldėtinas turtas arba gauta suma.

3. Šis turtas gali būti perduotas įpėdiniams, jeigu :

1) yra apmokėti arba užtikrinti visi palikėjo kreditorių reikalavimai, pareikšti Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra paveldėtinas turtas, įstatymuose nustatytu terminu;

2) yra sumokėti arba užtikrinti visi mokesčiai, susiję su paveldėjimu;

3) kompetentingos įstaigos, jeigu tai būtina, leido išvežti paveldėtiną turtą.

4. Piniginės sumos persiunčiamos, vadovaujantis Susitariančiųjų Šalių teritorijose galiojančiais įstatymais.

SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

42 straipsnis

Sprendimų civilinėse ir šeimos bylose, taip pat baudžiamosiose bylose dėl žalos atlyginimo pripažinimas ir vykdymas

Susitariančiosios Šalys tarpusavyje pripažįsta ir vykdo įsiteisėjusius teisingumo įstaigų sprendimus civilinėse ir šeimos bylose, taip pat nuosprendžius dėl nusikaltimu padarytos žalos atlyginimo.

Susitariančiųjų Šalių teritorijoje be specialios teisenos pripažįstami pagal savo pobūdį nereikalaujantys vykdymo globos ir rūpybos, civilinės metrikacijos ir kitų įstaigų sprendimai civilinėse ir šeimos bylose.

43 straipsnis

Prašymų leisti vykdyti sprendimus nagrinėjimas

1. Nagrinėti prašymus leisti vykdyti sprendimus kompetentingi teismai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti vykdoma.

2. Prašymas leisti vykdyti sprendimą paduodamas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąja instancija, kuris persiunčia jį kompetentingam priimti sprendimą dėl prašymo teismui.

3. Prašymo rekvizitus nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti vykdoma, įstatymai.

4. Prie prašymo leisti vykdyti sprendimą būtina pridėti:

1) teismo patvirtintą sprendimo nuorašą, oficialų dokumentą apie sprendimo įsiteisėjimą, jeigu tai nėra aišku iš paties sprendimo teksto;

2) dokumentą, patvirtinantį, kad atsakovui, nedalyvavusiam procese, buvo laiku ir nustatyta forma bent vieną kartą įteiktas šaukimas į teismą;

3) šio punkto 1 ir 2 papunkčiuose nurodytų dokumentų patvirtintus vertimus.

5. Jeigu išduodant leidimą vykdyti sprendimą teismui kyla abejonių, jis gali pareikalauti paaiškinimų iš asmens, padavusio prašymą, taip pat apklausti skolininką dėl prašymo esmės ir, esant reikalui, paprašyti paaiškinimo iš sprendimą priėmusiojo teismo.

44 straipsnis

Sprendimų vykdymo tvarka

1. Sprendimų vykdymo tvarką reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, įstatymai.

2. Teismų sprendimų vykdymo išlaidoms taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, įstatymai.

45 straipsnis

Atsisakymas pripažinti ir vykdyti teismų sprendimus

Pripažinti teismo sprendimą arba leisti jį vykdyti gali būti atsisakyta:

1) jeigu padavęs prašymą asmuo arba atsakovas nedalyvavo procese dėl to, kad jam arba jo įgaliotiniui nebuvo laiku ir nustatyta forma įteiktas šaukimas į teismą;

2) jeigu dėl to paties teisinio ginčo tarp tų pačių šalių Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kur sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, jau anksčiau buvo priimtas ir yra įsiteisėjęs sprendimas arba jeigu tos Susitariančiosios Šalies įstaiga buvo anksčiau pradėjusi procesą šioje byloje;

3) jeigu pagal šią Sutartį, o šioje Sutartyje nenumatytais atvejais - pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, byla priklauso išimtinai jos įstaigų kompetencijai.

46 straipsnis

Taikos sutarčių pripažinimas ir vykdymas

Sios Sutarties 42-45 straipsnių nuostatai dėl teismų sprendimų taikomi taip pat teismų patvirtintoms taikos sutartims.

47 straipsnis

Daiktų išvežimas ir piniginių sumų pervedimas

Sios Sutarties nuostatai dėl sprendimų vykdymo neturi įtakos Susitariančiųjų Šalių įstatymams dėl piniginių sumų pervedimo ir dėl vykdymo procese įgytų daiktų išvežimo.

II SKYRIUS

TEISINĖ PAGALBA IR TEISINIAI SANTYKIAI
BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

48 straipsnis

Baudžiamojo persekiojimo pradėjimas arba perėmimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, prašant kitai Susitariančiajai Šaliai, pagal savo įstatymus pradeda arba perima savų piliečių, įtariamų padarius nusikaltimus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, baudžiamąjį persekiojimą.

2. Pareiškimai dėl baudžiamojo persekiojimo, nukentėjusiųjų paduoti pagal vienos Susitariančiosios Šalies įstatymus nustatytais terminais kompetentingoms įstaigoms, galioja ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

3. Asmenys, kuriems padaryta žala nusikaltimu, dėl kurio pateiktas prašymas pradėti baudžiamąjį persekiojimą, gali dalyvauti byloje, jeigu jie pareiškė reikalavimus dėl žalos atlyginimo.

49 straipsnis

Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą pateikiamas raštu ir jame nurodoma:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;

2) aprašymas nusikalstamos veikos, dėl kurios prašoma pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą;

3) kiek galima tikslesnis veikos padarymo laikas ir vieta;

4) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;

5) įtariamojo pavardė ir vardas, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę, taip pat, jeigu galima, šio asmens išorės aprašymas, fotografija ir pirštų atspaudai;

6) nukentėjusiojo skundas baudžiamojoje byloje, keliamoje tik dėl nukentėjusiojo skundo, ir pareiškimas atlyginti materialinę žalą, jeigu ji yra;

7) turimi duomenys apie padarytos materialinės žalos dydį.

2. Tuo atveju, kai prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis jau buvo pradėjusi baudžiamąjį persekiojimą, prie prašymo pridedami jos turimi parengtinio tyrimo dokumentai ir įrodymai.

Perduodant daiktus, kurie yra nusikaltimo įrankiai arba įgyti nusikaltimu, vadovaujamosi šios Sutarties 61 straipsniu.

50 straipsnis

Asmenų išdavimas, vykdant baudžiamąjį persekiojimą

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja pagal prašymą išduoti viena kitai šioje Sutartyje numatytais sąlygomis asmenis, esančius jų teritorijoje, kad jiems būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė arba įvykdytas nuosprendis.

2. Asmenys išduodami už veikas, kurios pagal abiejų Susitariančiųjų Šalių įstatymus yra nusikaltimai ir už kuriuos numatyta bausmė - laisvės atėmimas daugiau kaip vieneriems metams arba kita griežtesnė bausmė.

3. Nuosprendžio įvykdymui asmuo išduodamas, kai jis už tokius nusikaltimus nuteistas laisvės atėmimu daugiau kaip šešiams mėnesiams arba kita griežtesne bausme.

51 straipsnis

Atsisakymas išduoti

Gali būti atsisakyta išduoti, jeigu:

1) asmuo, kurį prašoma išduoti, yra Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, pilietis arba asmuo, kuriam šioje valstybėje suteikta prieglobsčio teisė;

2) baudžiamasis persekiojimas pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus pradėdamas tik pagal nukentėjusiojo skundą;

3) prašymo gavimo momentu pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymus baudžiamasis persekiojimas negali būti pradėtas arba nuosprendis negali būti įvykdytas dėl senaties arba dėl kito teisėto pagrindo;

4) asmeniui, kurį prašoma išduoti, Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje už tą patį nusikaltimą buvo priimti ir įsiteisėjo nuosprendis arba nutarimas nutraukti bylą;

5) nusikaltimas, dėl kurio prašoma išduoti, padarytas teritorijoje Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas.

Atsisakius išduoti Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneša Šaliai, pateikusiai prašymą, atsisakymo pagrindus.

52 straipsnis

Išdavimo atidėjimas

Jeigu asmeniui, kurį prašoma išduoti, taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis atlieka bausmę už kitą nusikaltimą Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje, arba jis sunkiai susirgo, išdavimas gali būti atidėtas iki baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo pabaigos ar atleidimo nuo jos bet kuriuo teisėtu pagrindu, arba iki asmens pasveikimo.

53 straipsnis

Išdavimas tam tikram laikui

Jei dėl 52 straipsnyje numatyto išdavimo atidėjimo gali pasibaigti baudžiamojo persekiojimo senaties terminas arba tai labai apsunkintų nusikaltimo tyrimą, esant pagrįstam prašymui, asmuo gali būti išduotas tam tikram laikui su sąlyga, kad jis bus nedelsiant grąžintas atlikus byloje procesinius veiksmus, dėl kurių buvo išduotas, ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išdavimo dienos.

54 straipsnis

Išdavimas prašant kelioms valstybėms

Jeigu prašymai išduoti vieną ir tą patį asmenį gauti iš kelių valstybių, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikti prašymai, sprendžia, kuris iš tų prašymų turi būti patenkintas, atsižvelgiant į padarytų nusikaltimų sunkumą.

55 straipsnis

Išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo ribos

1. Be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo išduotam asmeniui negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis nubaustas už kitokią nusikaltimą negu tas, dėl kurio jis buvo išduotas.

2. Asmuo taip pat negali būti išduotas trečiajai valstybei be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo.

3. Nereikia Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, sutikimo, jeigu išduotas asmuo, pasibaigus baudžiamajam persekiojimui, atlikus bausmę arba nuo jos atleidus bet kuriuo teisėtu pagrindu, per 15 dienų neišvyko iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos arba savo noru grįžo į ją jau po to, kai buvo iš jos išvykęs. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį išduotas asmuo negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jo aplinkybių.

56 straipsnis

Prašymas išduoti

1. Prašymas išduoti turi būti pateikiamas raštu ir jame nurodoma :

1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;

2) padaryto nusikaltimo aprašymas ir prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;

3) išduotino asmens vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę, taip pat jeigu galima - jo išvaizdos aprašymas, fotografija ir pirštų atspaudai;

4) padarytos materialinės žalos dydis.

2. Prie prašymo išduoti baudžiamojo persekiojimo vykdymui turi būti pridėtas patvirtintas nutarimo suimti nuorašas su faktinių bylos aplinkybių aprašymu.

Prie prašymo išduoti nuosprendžio vykdymui turi būti pridėti patvirtintas nuosprendžio nuorašas, pažyma apie nuosprendžio įsiteisėjimą ir baudžiamojo įstatymo, kuriuo remiantis asmuo nuteistas, tekstas. Jeigu nuteistasis jau atliko dalį bausmės, apie tai taip pat pranešama.

3. Jeigu prašyme išduoti nėra reikalingų duomenų, tai Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali paprašyti jų papildomai. Kita Susitariančioji Šalis turi atsakyti į šį prašymą ne vėliau kaip per vieną mėnesį; šis terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas 15 dienų.

Jeigu prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis per nustatytą terminą nepateiks papildomų duomenų, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, gali paleisti asmenį, sulaikytą pagal šios Sutarties 57 straipsnį.

57 straipsnis

Išduotino asmens suėmimas

Priėmusi sprendimą išduoti, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, nedelsdama atlieka veiksmus suimti išduotiną asmenį.

58 straipsnis

Suėmimas iki prašymo išduoti gavimo

1. Neatidėliotinu atveju Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, gali suimti asmenį ir iki 56 straipsnyje nurodyto prašymo išduoti gavimo, remdamasi nutarimo suimti arba įsiteisėjusio nuosprendžio (išrašo iš nuosprendžio) nuorašais, gautais iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies. Taip pat turi būti nurodyta, kad prašymas išduoti bus išsiųstas nedelsiant.

Nutarimo suimti arba įsiteisėjusio nuosprendžio (išrašo iš nuosprendžio), priimtų dėl to asmens, nuorašai perduodami bet kuriuo būdu, užtikrinančiu visų dokumentų rekvizitų perdavimą (faksas ir panašiai).

2. Apie priežastis, dėl kurių prašymas suimti nebuvo patenkinamas, nedelsiant pranešama kitai Susitariančiajai Šaliai.

3. Suimtas asmuo turi būti paleistas, jeigu per mėnesį nuo tos dienos, kai buvo gautas pranešimas apie suėmimą, iš kitos Susitariančiosios Šalies nebuvo gautas prašymas išduoti. Prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai prašant, šis terminas gali būti pratęstas 15 dienų.

59 straipsnis

Išdavimo vykdymas

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, praneša Susitariančiajai Šaliai, iš kurios gautas prašymas, savo sprendimą dėl išdavimo, informuodama apie išdavimo vietą ir laiką.

2. Jeigu prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis nepriima išduotino asmens per 15 dienų po nustatytos išdavimo datos, suimtas asmuo turi būti paleistas.

60 straipsnis

Pakartotinis išdavimas

Jeigu išduotas asmuo išvengs baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo ir grįš į teritoriją tos Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, tai prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai prašant, jis gali būti išduotas pakartotinai. Šiuo atveju prie prašymo nereikia pridėti 56 straipsnyje išvardintų dokumentų.

61 straipsnis

Daiktų perdavimas

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas išduoti, perduoda prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai daiktus, kurie yra nusikaltimo įrankiai, daiktus, ant kurių yra nusikaltimo pėdsakų, arba įgytus nusikalstamu būdu, taip pat visus kitus daiktus, kurie gali būti įrodymais baudžiamojoje byloje. Šie daiktai perduodami pagal prašymą ir tuo atveju, kai asmuo negali būti išduotas dėl jo mirties ar dėl kitų priežasčių.

2. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali tam tikram laikui sulaukyti šio straipsnio 1 punkte nurodytų

daiktų perdavimą, jeigu jie jai būtini atliekant veiksmus kitoje baudžiamosioje byloje, arba perduoti juos prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai laikinai, pagal tarpusavio susitarimą.

3. Trečiųjų asmenų teisės į daiktus, perduotus pateikusiai prašymą Susitariančiajai Šaliai, lieka galioti. Baigus bylą, šie daiktai turi būti grąžinti juos perdavusiai Susitariančiajai Šaliai.

62 straipsnis

Tranzitinis pervežimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies prašymu leidžia pervežti per savo teritoriją asmenis, kuriuos kitai Susitariančiajai Šaliai išdavė trečioji valstybė arba kuriuos kita Susitariančioji Šalis išdavė trečiajai valstybei.

Susitariančiosios Šalys neprivalo leisti pervežti asmenų, kurių išduoti pagal šią Sutartį neleidžiama.

2. Prašymas leisti pervežti įforminamas ir siunčiamas ta pačia tvarka kaip ir prašymas išduoti.

3. Susitariančiųjų Šalių kompetentingos įstaigos kiekvienu atskiru atveju suderina tranzito būdą, maršrutą ir kitas sąlygas.

4. Tranzitinio pervežimo išlaidas atlygina prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis.

63 straipsnis

Susitariančiųjų Šalių atstovų dalyvavimas teikiant teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose

Vienos Susitariančiosios Šalies atstovai, sutikus kitai Susitariančiajai Šaliai, gali dalyvauti, šiai tenkinant prašymus suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose.

64 straipsnis

Duomenys apie teistumą

Susitariančiosios Šalys pagal prašymą teikia viena kitai duomenis apie teistumą asmenų, kuriuos anksčiau buvo nuteisę jų teismai, jeigu tiems asmenims taikoma baudžiamoji atsakomybė prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

65 straipsnis**Duomenys apie baudžiamojo persekiojimo rezultatus**

Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai asmens, dėl kurio buvo prašyta pradėti arba perinti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo rezultatus. Prašant išsiunčiamas įsiteisėjusio nuosprendžio ar kitokio galutinio sprendimo nuorašas.

66 straipsnis**Duomenys apie nuosprendžius**

Susitariančiosios Šalys kasmet praneš viena kitai apie įsiteisėjusius nuosprendžius, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teismai priėmė dėl kitos Susitariančiosios Šalies piliečių.

T r e č i o j i d a l i s**BAIGIAMIEJI NUOSTATAI****67 straipsnis****Sutarties įsigaliojimas**

Ši sutartis turi būti ratifikuota ir įsigalios praėjus 30 dienų po pasikeitimo ratifikaciniais raštais, kuris įvyks

68 straipsnis**Sutarties galiojimo terminas**

1. Ši Sutartis galios penkerius metus nuo jos įsigaliojimo dienos.

2. Sutartis liks galioti paskesnius penkerių metų laikotarpius, jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki eilinio galiojimo termino pasibaigimo nepraneš kitai Susitariančiajai Šaliai apie savo ketinimą Sutartį denonsuoti.

Sudaryta Vilniuje 1993 m. lipnio 07 d.

dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir ukrainiečių kalbomis. Abu tekstai turi vienodą galią.

Lietuvos Respublikos
vardu:

Ukrainos vardu:

¹ A. Šleževičius.

² L. Kutchma.

[UKRAINIAN TEXT — TEXTE UKRAINIEN]

ДОГОВІР МІЖ ЛИТОВСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ І УКРАЇНОЮ ПРО ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ТА ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У ЦИВІЛЬНИХ, СІМЕЙНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ

Литовська Республіка і Україна, які в подальшому іменуються "Договірні Сторони", надаючи важливого значення розвитку співробітництва в області надання правової допомоги у цивільних, сімейних та кримінальних справах, домовились про таке:

Ч а с т и н а п е р ш а**ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ****С Т А Т Т Я 1****Правовий захист**

1. Громадяни однієї Договірної Сторони користуються на території іншої Договірної Сторони у відношенні своїх особистих та майнових прав таким же правовим захистом, як і її громадяни.

2. Громадяни однієї Договірної Сторони мають право вільно і без перешкод звертатися до суду, прокуратури, нотаріальних контор (далі іменуються "установи юстиції") і до інших установ іншої Договірної Сторони, до компетенції яких відносяться цивільні, сімейні та кримінальні справи, можуть виступати в них, подавати клопотання, пред'являти позови і здійснювати інші процесуальні дії за тих же умов, що і громадяни цієї держави.

3. Положення цього Договору поширюються також на юридичних осіб, які утворені на території Договірних Сторін відповідно до їх законодавства.

С Т А Т Т Я 2**Правова допомога**

1. Установи юстиції Договірних Сторін надають взаємно правову допомогу у цивільних, сімейних та кримінальних справах, відповідно до положень цього Договору.

2. Інші установи, що потребують правової допомоги на території іншої держави, подають клопотання про неї через відповідні установи юстиції.

С Т А Т Т Я 3

Обсяг правової допомоги

Правова допомога охоплює виконання процесуальних дій, передбачених законодавством запитуючої Договірної Сторони, зокрема, допит сторін, обвинувачених і підсудних, потерпілих, свідків, експертів, проведення обшуку, експертиз, судового огляду, вилучення та передачу речових доказів, порушення кримінального переслідування та видачу осіб, які скоїли злочини, визнання і виконання судових рішень з цивільних справ, вручення і пересилку документів, надання за клопотанням іншої Сторони відомостей про судимість обвинувачених.

С Т А Т Т Я 4

Порядок відносин

При наданні правової допомоги установи Договірних Сторін зносяться одна з іншою через свої центральні органи, якщо цим Договором не передбачено інше.

До центральних органів відносяться:

з боку Литовської Республіки - Міністерство юстиції, Генеральна прокуратура;

з боку України - Міністерство юстиції, Генеральна прокуратура.

С Т А Т Т Я 5

Мова

1. Клопотання про надання правової допомоги і додатки до нього складаються мовою запитуючої Договірної Сторони і до них додаються завірені копії перекладу на мову іншої Договірної Сторони або російську мову.

2. Переклад завіряється офіційним перекладачем або нотаріусом, або посадовою особою запитуючої установи, або дипломатичним представництвом чи консульською установою запитуючої Договірної Сторони.

С Т А Т Т Я 6

Оформлення документів

Клопотання про надання правової допомоги та інші документи, що надсилаються установами юстиції та іншими установами в порядку надання правової допомоги, мають бути засвідчені гербовою печаткою.

С Т А Т Т Я 7

Форма доручення про надання правової
допомоги

В дорученні про надання правової допомоги повинно бути зазначено:

- 1) найменування запитуючої установи;
- 2) найменування запитуваної установи;
- 3) назва справи, з якої запитується правова допомога;
- 4) імена, прізвища сторін, обвинувачених, підсудних або засуджених, потерпілих, їх громадянство, заняття та постійне місце проживання або місце перебування;
- 5) прізвища та адреси їх уповноважених;
- 6) зміст доручення, а з кримінальних справ також опис фактичних обставин скоєного злочину та його юридична кваліфікація.

С Т А Т Т Я 8

Порядок виконання

1. При виконанні доручення про надання правової допомоги установа юстиції, до якої звернене доручення, застосовує законодавство своєї держави. Однак, за клопотанням установи, від якої воно виходить, вона може застосувати процесуальні норми Договірної Сторони, від якої виходить доручення, оскільки вони не суперечать законодавству її держави.

2. Якщо установа юстиції, до якої звернене доручення, не компетентна його виконати, вона пересилає доручення компетентній установі юстиції і повідомляє про це установу, від якої виходить доручення.

3. У випадку отримання відповідного клопотання, установа юстиції, до якої звернене доручення, повідомляє установу, від якої виходить доручення, про час і місце виконання доручення в разі, коли інша Сторона виявила бажання приймати участь або бути присутньою при виконанні певних процесуальних дій.

4. Після виконання доручення установа юстиції, до якої звернене доручення, надсилає документи установі, від якої виходить доручення; в тому випадку, коли правова допомога не могла бути надана, запитувана установа юстиції повертає доручення і сповіщає про обставини, які перешкоджають його виконанню.

С Т А Т Т Я 9

Порядок вручення документів

1. Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, які вручаються, складені її мовою або забезпечені завіреним

перекладом. У тих випадках, коли документи складені не мовою запитуючої Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він погоджується добровільно їх прийняти.

2. У клопотанні про вручення повинні бути зазначені точна адреса одержувача і назва документу, який вручається. Якщо зазначена у клопотанні про вручення адреса виявилася неповною, або неточною, запитувана установа відповідно до свого законодавства вживає заходів для встановлення точної адреси.

С Т А Т Т Я 10

Підтвердження вручення документів

Підтвердження вручення документів оформляється відповідно до правил, які діють на території запитуваної Договірної Сторони. У підтвердженні повинні бути зазначені час і місце вручення, а також особа, якій вручено документ.

С Т А Т Т Я 11

Вручення документів і допит громадян через дипломатичні представництва або консульські установи

Договірні Сторони мають право вручати документи і допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть вживатися заходи примусового характеру.

С Т А Т Т Я 12

Виклик за кордон свідків, потерпілих, цивільних позивачів та відповідачів, їх представників, експертів

1. Якщо під час попереднього слідства або судового розгляду на території однієї Договірної Сторони виникне необхідність в особистій явці свідків, потерпілих, цивільних позивачів і відповідачів, їхніх представників або експертів, що знаходяться на території іншої Договірної Сторони, то слід звернутися до відповідного органу цієї Сторони з дорученням про вручення повістки.

2. Повістка не повинна вміщувати санкцій на випадок неявки викликаного.

3. Особи, вказані в пункті 1 цієї статті, які незалежно від їх громадянства, добровільно з'явилися на виклик до відповідного органу іншої Договірної Сторони, не можуть на території цієї Сторони бути притягнутими до кримінальної чи адміністративної відповідальності, взяті під варту або бути покараними у зв'язку з будь-якими діяннями, скоєними до

перетинання її державного кордону. Такі особи не можуть бути також притягнені до кримінальної чи адміністративної відповідальності, взяті під варту або бути покараними у зв'язку з їх свідченнями або висновками у якості експертів або у зв'язку з діянням, яке є предметом розгляду.

4. Цим привілеєм не користуються особи, вказані в пункті 1 цієї статті, якщо вони на протязі 15 днів з моменту повідомлення їх про те, що їх присутність не є обов'язковою, не залишать територію запитуючої Договірної Сторони. В цей строк не зараховується час, на протязі якого особи не були в змозі залишити територію запитуючої Договірної Сторони за незалежних від них обставин.

5. Потерпілі, свідки і експерти, що з'явилися за викликом на територію іншої Договірної Сторони, мають право на відшкодування органом, що їх викликає, витрат, пов'язаних з переїздом та перебуванням за кордоном, а також на відшкодування неотриманої заробітної плати за дні відриву від роботи; експерти, крім того, мають право на винагороду за проведення експертизи. У виклику повинно бути зазначено, на які види оплати мають право викликані особи. За їх клопотанням Договірна Сторона, від якої виходить виклик, сплачує аванс на покриття відповідних витрат.

С Т А Т Т Я 13

Дійсність документів

1. Документи, які були на території однієї з Договірних Сторін складені або засвідчені судом чи офіційною особою (постійним перекладачем, експертом і т.ін.) в межах їх компетенції та за встановленою формою і завірені гербовою печаткою, приймаються на території іншої Договірної Сторони без будь-якого іншого засвідчення.

2. Документи, які на території однієї Договірної Сторони розглядаються як офіційні, користуються і на території іншої Договірної Сторони доказовою силою офіційних документів.

С Т А Т Т Я 14

Витрати, пов'язані з наданням правової допомоги

1. Договірна Сторона, до якої звернене доручення, не буде вимагати відшкодування витрат за надання правової допомоги. Договірні Сторони самі несуть всі витрати, що виникли при наданні правової допомоги на їх території.

2. Установа юстиції, до якої звернене доручення, повідомляє установу, від якої виходить доручення, про суму витрат. Якщо установа, від якої виходить доручення, стягне ці витрати з особи, яка повинна їх відшкодувати, то стягнені суми надходять на користь Договірної Сторони, яка їх стягла.

С Т А Т Т Я 15

Надання інформації

Центральні органи Договірних Сторін надають один одному за проханням інформацію про чинне або яке раніше діяло в їх державах законодавство і про питання його застосування установами юстиції.

С Т А Т Т Я 16

Надання юридичної допомоги громадянам

Громадянам однієї Договірної Сторони в судах і інших установах іншої Договірної Сторони надається юридична допомога і забезпечується судочинство за таких же умов і з тими же перевагами, що і власним громадянам.

С Т А Т Т Я 17

Пересилка документів про реєстрацію актів громадянського стану і інших документів

1. Відділи запису актів громадянського стану однієї Договірної Сторони безпосередньо пересилають за клопотанням установ юстиції іншої Договірної Сторони для службового користування виписки з книг запису актів громадянського стану.

2. Клопотання громадян однієї Договірної Сторони про висилку свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану можна пересилати безпосередньо відповідному відділу запису актів громадянського стану іншої Договірної Сторони. Ці документи заявник отримує за посередництвом дипломатичного представництва або консульської установи тієї Договірної Сторони, орган якої видав ці документи, при стягненні відповідної сплати.

3. Документи про освіту, трудовий стаж або інші що стосуються особистих або майнових прав і інтересів громадян видаються та пересилаються в порядку, передбаченому в пункті 2 цієї статті.

4. Документи, зазначені в пунктах 1-3 цієї статті, пересилаються без перекладу і безкоштовно.

С Т А Т Т Я 18

Відмова у наданні правової допомоги

Правова допомога не надається, якщо її надання може спричинити шкоду суверенітету чи безпеці, або суперечить основним принципам законодавства запитуваної Договірної Сторони.

Частина друга

СПЕЦІАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

РОЗДІЛ 1

ПРАВОВА ДОПОМОГА ТА ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ
У ЦИВІЛЬНИХ І СІМЕЙНИХ СПРАВАХ

СТАТТЯ 19

Звільнення від судових витрат

Громадяни однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони підлягають звільненню від сплати судових витрат на тих же підставах і в тому ж обсязі, що і громадяни цієї держави.

СТАТТЯ 20

Видача документів про особистий, сімейний
та майновий стан

1. Документ про особистий, сімейний та майновий стан, необхідний для отримання дозволу про звільнення від сплати судових витрат видається відповідною установою Договірної Сторони, на території якої заявник має місце проживання або місце перебування.

2. Якщо заявник не має місця проживання або місця перебування на території Договірних Сторін, то достатньо документу, виданого або завіреного дипломатичним представництвом або консульською установою його держави.

3. Суд, що виносить рішення за клопотанням про звільнення від сплати судових витрат, може запитати орган, що видав документ, про додаткове пояснення.

СТАТТЯ 21

Компетенція судів

1. Якщо цей Договір не встановлює іншого, суди кожної з Договірних Сторін компетентні розглядати цивільні та сімейні справи, коли відповідач має на її території місце проживання. За позовами до юридичних осіб вони компетентні, коли на території цієї Сторони знаходиться орган управління, представництво або філіал юридичної особи.

2. Суди Договірних Сторін розглядають справи і в інших випадках, якщо про це є письмова угода сторін. При наявності такої угоди суд за місцем проживання відповідача припиняє провадження по справі за його заявою, якщо така заява зроблена до подання заперечень по суті позову. Виключна компетенція судів не може бути змінена угодою сторін.

3. У випадку порушення провадження по справі між тими ж сторонами, по тому ж предмету і за тієї ж підстави в судах обох Договірних Сторін, компетентних у відповідності з цим Договором, суд, який порушив справу пізніше, припиняє провадження.

С Т А Т Т Я 22

Правоздатність та дієздатність

1. Дієздатність фізичної особи визначається законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа.
2. Правоздатність юридичної особи визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої вона заснована.

С Т А Т Т Я 23

Обмеження в дієздатності або визнання недієздатним

1. При обмеженні в дієздатності або визнанні недієздатним застосовується законодавство і є компетентними установи тієї Договірної Сторони, громадянином якої є особа, відносно якої вирішується питання про обмеження в дієздатності або визнання недієздатною.

2. Якщо установа однієї Договірної Сторони встановить, що є підстави для обмеження в дієздатності або визнанні недієздатним громадянина іншої Договірної Сторони, місцепроживання або місцеперебування якого знаходиться на території цієї Договірної Сторони, то вона повідомляє про це відповідну установу іншої Договірної Сторони. Якщо установа, що повідомлена таким способом, заявить, що надає право виконати подальші дії установі за місцем проживання або місцем перебування цієї особи, або не висловиться в трьохмісячний строк, то установа за місцем проживання чи місцем перебування цієї особи може вести справу про обмеження в дієздатності або визнання її недієздатною відповідно до законодавства своєї держави, якщо причина обмеження в дієздатності або визнання недієздатним передбачається також законами тієї Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа. Рішення про обмеження в дієздатності або визнання недієздатним повинно бути надіслане відповідній установі іншої Договірної Сторони.

3. Положення пунктів 1 та 2 цієї статті застосовуються також при скасуванні обмеження в дієздатності або відновленні громадянина в дієздатності.

4. У невідкладних випадках, установа за місцем проживання або місцем перебування громадянина іншої Договірної Сторони, що підлягає обмеженню в дієздатності або визнанню недієздатним, може сама вжити заходів, необхідних для захисту цієї особи або її майна. Рішення, яке прийняте у зв'язку з цими заходами, надсилається відповідній установі Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа. Таке рішення підлягає скасуванню, якщо установою цієї Договірної Сторони буде постановлено інше.

С Т А Т Т Я 24

Визнання безвісно відсутнім, оголошення померлим
і встановлення факту смерті

1. По справах про визнання безвісно відсутнім і оголошення померлим або про встановлення факту смерті є компетентними установи тієї Договірної Сторони, громадянином якої була особа на той час, коли вона за останніми відомостями була живою.

2. Установи однієї Договірної Сторони можуть визнати громадянина іншої Договірної Сторони безвісно відсутнім або померлим, а також встановити факт його смерті за клопотанням осіб, які проживають на її території, якщо права і інтереси ґрунтуються на законодавстві цієї Договірної Сторони.

3. У випадках, передбачених в пунктах 1 та 2 цієї статті, установи Договірних Сторін застосовують законодавство своєї держави.

С Т А Т Т Я 25

Укладення шлюбу

1. Умови укладення шлюбу визначаються для кожної із осіб, що вступають до шлюбу, законодавством Договірної Сторони, громадянином якої вона є. Крім того, повинні бути дотримані вимоги законодавства Договірної Сторони, на території якої укладається шлюб, відносно перешкод до укладення шлюбу.

2. Форма укладення шлюбу визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої укладається шлюб.

С Т А Т Т Я 26

Особисті та майнові правовідносини
подружжя

1. Особисті та майнові правовідносини подружжя визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої воно має постійне місце проживання.

2. Якщо один з подружжя проживає на території однієї Договірної Сторони, а другий - на території іншої Договірної Сторони і притому вони обоє мають одне і те ж громадянство, то їх особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством тієї Договірної Сторони, громадянами якої вони є.

3. Якщо один з подружжя є громадянином однієї Договірної Сторони, а другий - іншої Договірної Сторони і один з них проживає на території однієї, а другий - на території іншої Договірної Сторони, то їх особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої вони мали своє останнє спільне місце проживання.

4. Якщо особи, вказані в пункті 3 цієї статті, не мали спільне місце проживання на територіях Договірних Сторін, застосовується законодавство тієї Договірної Сторони, установа якої розглядає справу.

С Т А Т Т Я 27

Розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним

1. По справах про розірвання шлюбу застосовується законодавство і компетентні установи Договірної Сторони, громадянами якої подружжя було на момент подання заяви. Якщо подружжя має місце проживання на території іншої Договірної Сторони, компетентні також установи цієї Договірної Сторони.

2. Якщо на момент подання заяви про розірвання шлюбу один з подружжя є громадянином однієї Договірної Сторони, а другий - іншої Договірної Сторони і один з них проживає на території однієї, а другий - на території іншої Договірної Сторони, то компетентні установи обох Договірних Сторін. При цьому вони застосовують законодавство своєї держави.

3. По справах про визнання шлюбу недійсним застосовується законодавство Договірної Сторони, яке відповідно до статті 25 цього Договору застосовувалось при укладенні шлюбу. При цьому компетентність судів визначається відповідно на підставі пунктів 1 та 2 цієї статті.

С Т А Т Т Я 28

Правовідносини між батьками та дітьми

1. Справи про встановлення і оспоровання батьківства та про встановлення народження дитини від даного шлюбу вирішуються відповідно до законодавства Договірної Сторони, громадянином якої є дитина від народження.

2. Правовідносини між батьками і дітьми визначаються законодавством тієї Договірної Сторони, на території якої вони мають спільне місце проживання.

3. Якщо місце проживання будь-кого з батьків і дітей знаходиться на території іншої Договірної Сторони, то правовідносини між ними визначаються законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є дитина.

4. Правовідносини між позашлюбною дитиною і її матір'ю та батьком визначаються законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є дитина.

5. Для винесення рішень щодо правовідносин, вказаних в пунктах 1-4 цієї статті, компетентні суди Договірної Сторони, закони якої повинні застосовуватися у таких випадках.

Якщо позивач і відповідач проживають на території однієї Договірної Сторони, компетентні також суди цієї Договірної Сторони з дотриманням положень, зазначених в пунктах 1 і 4 цієї статті.

С Т А Т Т Я 29

Усиновлення

1. При усиновленні застосовується законодавство Договірної Сторони, громадянином якої є усиновитель. Якщо усиновитель має постійне місце проживання на території іншої Договірної Сторони, застосовується також законодавство цієї Сторони.

2. Якщо дитина усиновлюється подружжям, один з яких є громадянином однієї, а другий - громадянином іншої Договірної Сторони, то усиновлення повинно відповідати вимогам законодавства, що діє на території обох Договірних Сторін. Однак, якщо подружжя має постійне місце проживання на території однієї з Договірних Сторін, то застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

3. Якщо дитина є громадянином однієї Договірної Сторони, а усиновитель - громадянином іншої Договірної Сторони, то застосовується законодавство Договірної Сторони, громадянином якої є дитина, в частині згоди дитини, її законного представника, дозволу компетентного державного органу, а також обмеження усиновлення у зв'язку зі зміною місця проживання усиновленого на місце проживання в іншій державі.

4. Вносити рішення про усиновлення компетентна установа Договірної Сторони, громадянином якої є усиновитель. Якщо усиновитель має постійне місце проживання на території іншої Договірної Сторони, вносити рішення про усиновлення компетентна установа цієї Сторони.

5. У випадку, передбаченому пунктом 2 цієї статті, компетентною є установа Договірної Сторони, на території якої подружжя має постійне місце проживання.

6. Положення пунктів 1-5 застосовуються відповідно при скасуванні усиновлення або визнанні його недійсним.

С Т А Т Т Я 30

Опіка та піклування

1. По справах про опіку та піклування над громадянами Договірних Сторін, оскільки Договором не передбачається інше, є компетентним орган опіки та піклування Договірної Сторони, громадянином якої є особа, що потребує опіки чи піклування. При цьому застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

2. Правовідносини між опікуном або піклувальником і особою, що знаходиться під опікою чи піклуванням, визначаються законодавством Договірної Сторони, орган опіки та піклування якої призначив опікуна або піклувальника.

3. Якщо заходи щодо опіки або піклування необхідні в інтересах особи, яка знаходиться під опікою або піклуванням, місце проживання чи перебування або майно якої знаходиться на території іншої Договірної Сторони, то орган опіки та піклування цієї Договірної Сторони терміново повинен сповістити компетентний згідно з пунктом 1 цієї статті орган опіки та піклування Договірної Сторони.

4. У невідкладних випадках орган опіки та піклування іншої Договірної Сторони може сам вжити необхідних заходів, але він повинен негайно повідомити про вжиті попередньо заходи компетентний згідно з пунктом 1 цієї статті орган опіки та піклування. Вжиті заходи залишаються в силі доти, доки цей орган не внесе іншого рішення.

5. Компетентний згідно з пунктом 1 цієї статті орган опіки та піклування може передати опіку та піклування відповідним органам іншої Договірної Сторони, якщо місце проживання чи перебування або майно особи, що є під опікою

чи піклуванням знаходиться в цій державі. Передача дійсна лише в тому випадку, коли запитуваний орган погодиться прийняти опіку або піклування і повідомить про це запитуючий орган.

6. Орган, який згідно з пунктом 5 цієї статті прийняв опіку чи піклування, здійснює їх відповідно до законодавства своєї держави. Він не має права, однак, виносити рішення з питань, що стосуються особистого статусу особи, яка знаходиться під опікою чи піклуванням, але може дати дозвіл на вступ до шлюбу, необхідний за законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа.

МАЙНОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ

С Т А Т Т Я 31

Право власності

1. Право власності на нерухоме майно визначається за законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться нерухоме майно.

2. Право власності на транспортні засоби, які підлягають внесенню в державні реєстри, визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться орган, що реєстрував транспортний засіб.

3. Виникнення та припинення права власності або іншого речового права на майно визначається законодавством Сторони, на території якої майно знаходилось в момент, коли мала місце дія або інші обставини, що стали підставою виникнення чи припинення такого права. Виникнення і припинення права власності або іншого речового права на майно, що є предметом угоди, визначається законодавством місця здійснення угоди, якщо інше не передбачено угодою сторін.

С Т А Т Т Я 32

Форма угоди

1. Форма угоди визначається законодавством місця її здійснення.

2. Форма угоди з приводу нерухомого майна і прав на нього визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться таке майно.

С Т А Т Т Я 33

Відшкодування збитків

1. Обов'язки про відшкодування збитків, крім тих, що впливають із договорів і інших правомірних дій, визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої мав місце

вчинок або інші обставини, що стали підставою для вимоги відшкодування збитків.

2. Якщо заподіювач збитків і потерпілий є громадянами однієї Договірної Сторони, застосовується законодавство Договірної Сторони, до суду якої подано заяву.

3. По справах, згаданих в пунктах 1 та 2 цієї статті, компетентним є суд Договірної Сторони, на території якої мав місце вчинок, чи інші обставини, які були підставою для вимог про відшкодування збитків. Потерпілий може подати позов також в суд Договірної Сторони, на території якої має місце проживання відповідач.

УСПАДКУВАННЯ

С Т А Т Т Я 34

Принцип зрівнювання в правах

Громадяни однієї Договірної Сторони прирівнюються в правах до громадян іншої Договірної Сторони, які проживають на її території, у відношенні здатності складення або скасування заповіту на майно, яке знаходиться на території іншої Договірної Сторони, чи прав, які мають бути там здійснені, а також у відношенні здатності набуття за спадщиною майна або прав. Майно чи права переходять до них за тих же умов, які встановлені для власних громадян Договірної Сторони, які проживають на її території.

С Т А Т Т Я 35

Право успадкування

1. Право успадкування рухомого майна регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої спадкодавець мав останнє постійне місце проживання.

2. Право успадкування нерухомого майна регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої майно знаходиться.

С Т А Т Т Я 36

Перехід майна державі

Якщо відповідно до законодавства Договірних Сторін спадкове майно, що успадковується державою за законом, переходить у власність держави, то рухоме майно передається державі, громадянином якої в момент смерті був спадкодавець, а нерухоме майно переходить у власність держави, на території якої воно знаходиться.

С Т А Т Т Я 37

Форма заповіту

Форма-заповіту визначається законами Договірної Сторони, громадянином якої був заповідач на момент складення заповіту. Однак, достатньо, щоб було дотримано законодавство Договірної Сторони, на території якої був складений заповіт. Це положення застосовується і відносно скасування заповіту.

С Т А Т Т Я 38

Компетентність по справах про успадкування

1. Провадження по справах про успадкування рухомого майна, за винятком випадків, передбачених пунктом 2 цієї статті, провадять установи Договірної Сторони, на території якої спадкодавець мав останнє постійне місце проживання.

2. Якщо все рухоме успадковане майно знаходиться на території Договірної Сторони, на якій спадкодавець не мав останнього постійного місця проживання, то за заявою спадкоємця чи відмовника, коли з цим згодні всі спадкоємці, провадження по справі про успадкування провадять установи цієї Договірної Сторони.

3. Провадження по справах про успадкування нерухомого майна провадять установи Договірної Сторони, на території якої це майно знаходиться.

4. Положення цієї статті застосовуються відповідно і до спорів по справах про успадкування.

С Т А Т Т Я 39

Заходи щодо охорони спадщини

1. Органи однієї Договірної Сторони приймають відповідно до свого законодавства заходи, необхідні для охорони спадкового майна, що знаходиться на його території, залишене громадянином іншої Договірної Сторони.

2. Органи, які відповідають за вжиття заходів щодо охорони спадщини, після смерті громадянина іншої Договірної Сторони зобов'язані негайно повідомити консула цієї Договірної Сторони про смерть спадкодавця і про осіб, які заявили про свої права на спадщину, про відомі їм обставини, що стосуються осіб, які мають право на спадщину і про місце їх перебування, про наявність заповіту, про розмір і вартість спадщини, а також про те, які вжиті заходи щодо охорони спадщини.

3. За вимогою дипломатичного представництва або консульської установи йому передається спадкове рухоме майно та документи померлого.

С Т А Т Т Я 40

Повноваження дипломатичного представництва
і консульської установи

1. Дипломатичне представництво або консульська установа однієї Договірної Сторони має право представляти інтереси громадян цієї Сторони з питань успадкування перед органами іншої Договірної Сторони без особливого доручення, якщо ці громадяни із-за відсутності або з інших поважних причин неспроможні своєчасно захищати свої права та інтереси і не призначили уповноваженого.

2. Якщо громадянин однієї Договірної Сторони помер під час поїздки по території іншої Договірної Сторони, де він не мав постійного місця проживання, то речі, що знаходилися при ньому, без будь-яких формальностей, передаються дипломатичному представництву або консульській установі Договірної Сторони, громадянином якої був померлий.

С Т А Т Т Я 41

Видача спадщини

1. Якщо рухоме спадкове майно або грошова сума, виручена від продажу рухомого або нерухомого спадкового майна, підлягає після закінчення спадкового провадження передачі спадкоємцям, місце проживання чи місце перебування яких знаходиться на території іншої Договірної Сторони, то спадкове майно чи виручена грошова сума передаються дипломатичному представництву чи консульській установі цієї Договірної Сторони.

2. Установа Договірної Сторони, де знаходиться успадковане майно чи виручена грошова сума, компетентна по справах про успадкування, дає розпорядження про видачу спадкового майна дипломатичному представництву чи консульській установі.

3. Це майно може бути передане спадкоємцям, якщо:

1) всі вимоги кредиторів спадкодавця, подані в строк, встановлений законодавством Договірної Сторони, де знаходиться успадковане майно, оплачені чи забезпечені;

2) виплачені або забезпечені всі пов'язані з успадкуванням збори;

3) компетентні установи дали, якщо це необхідно, дозвіл на вивезення успадкованого майна.

4. Переказ грошових сум проводиться відповідно до чинного на територіях Договірних Сторін законодавства.

ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ

С Т А Т Т Я 42

Визнання та виконання рішень з цивільних і сімейних справ, а також з кримінальних справ в частині відшкодування шкоди

Договірні Сторони взаємно визнають і виконують рішення, що набрали законної сили, установ юстиції з цивільних і сімейних справ, а також вироки в частині відшкодування збитків, заподіяних злочином.

На території Договірних Сторін визнаються також без спеціального провадження рішення органів опіки та піклування, органів запису актів громадянського стану і інших установ з цивільних і сімейних справ, які не потребують за своїм характером виконання.

С Т А Т Т Я 43

Розгляд клопотань про дозвіл виконання рішень

1. Розгляд клопотань про дозвіл виконання належить до компетенції судів Договірної Сторони, на території якої повинно бути здійснене виконання.

2. Клопотання про дозвіл виконання подається в суд, що виніс рішення по справі в першій інстанції, який супроводжує його до суду, компетентного винести рішення по клопотанню.

3. Реквізити клопотання визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої повинне бути здійснене виконання.

4. До клопотання про дозвіл виконання необхідно додати:

1) завірену судом копію рішення, офіційний документ про набрання рішенням законної сили, якщо це не впливає із тексту самого рішення

документ, із якого витікає, що відповідачу, який не брав участі у процесі, було своєчасно і в належній формі хоча б один раз вручене сповіщення про виклик до суду;

3) завірені переклади документів, зазначені в підпунктах 1 та 2 цього пункту.

5. Якщо у суду при видачі дозволу на виконання виникне сумнів, він може зажадати у особи, яка подала клопотання про виконання рішення, пояснення, а також опитати боржника по суті клопотання і, при необхідності, запитати пояснення у суду, який виніс рішення.

С Т А Т Т Я 44

Порядок виконання рішень

1. Порядок виконання регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої повинно бути здійснене виконання.

2. У відношенні судових витрат, пов'язаних з виконанням, застосовується законодавство Договірної Сторони, на території якої рішення повинно бути приведене до виконання.

С Т А Т Т Я 45

Відмова у визнанні та виконанні судових рішень

У визнанні судового рішення або в дозволі виконання може бути відмовлено:

1) якщо особа, яка подала клопотання, або відповідач по справі не брав участі у процесі внаслідок того, що йому або його уповноваженому не був своєчасно і належним чином вручений виклик до суду;

2) якщо по тому ж правовому спору між тими ж сторонами на території Договірної Сторони, де повинно бути визнане і виконане рішення, було вже раніше винесене рішення, що набрало законної сили, або якщо установою цієї Договірної Сторони було раніше порушено провадження по даній справі;

3) якщо згідно з положеннями цього Договору, а у випадках, не передбачених цим Договором, відповідно до законодавства Договірної Сторони, на території якої рішення повинно бути визнане і виконане, справа відноситься до виняткової компетенції її установ.

С Т А Т Т Я 46

Визнання і виконання мирових угод

Положення статей 42-45 цього Договору про судові рішення застосовуються і до мирових угод, затверджених судом.

С Т А Т Т Я 47

Вивезення речей та переказ грошових сум

Положення цього Договору про виконання рішень не торкаються законодавства Договірних Сторін про переказ грошових сум і про вивезення предметів, придбаних в результаті виконання.

РОЗДІЛ II

ПРАВОВА ДОПОМОГА І ПРАВСВІ ВІДНОСИНИ З КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ

С Т А Т Т Я 48

Порушення та перейняття кримінального переслідування

1. Кожна Договірна Сторона за проханням іншої Договірної Сторони забор'язана порушити або перейняти відповідно

до свого законодавства кримінальне переслідування у відношенні свого громадянина, підозрюваного в скоєнні злочину на території іншої Договірної Сторони.

2. Заяви про кримінальне переслідування, подані відповідно до законів однієї Договірної Сторони в її компетентні установи в належні строки, дійсні і на території іншої Договірної Сторони.

3. Особи, яким злочином завдано матеріальних збитків, у зв'язку з чим направлено клопотання про порушення кримінального переслідування, можуть брати участь в справі, якщо ними пред'явлені вимоги про відшкодування збитків.

С Т А Т Т Я 49

Клопотання про порушення або перейняття кримінального переслідування

1. Клопотання про порушення або перейняття кримінального переслідування повинно бути складене в письмовій формі і містити:

- 1) назву запитуючої установи;
- 2) опис вчинку, що складає злочин і у зв'язку з яким подається клопотання про порушення або перейняття кримінального переслідування;
- 3) можливо більш точні посилання на час і місце скоєння діяння;
- 4) текст закону запитуючої Договірної Сторони, на підставі якого діяння визначається злочином;
- 5) прізвище та ім'я підозрюваної особи, відомості про її громадянство, місце проживання або перебування і інші дані про особу, а також, по можливості, опис зовнішності цієї особи, її фотокартку і відбитки пальців;
- 6) заяву потерпілого з кримінальної справи, порушеної за заявою потерпілого, і про відшкодування матеріальних збитків, коли такі є;
- 7) відомості про розмір заподіяної матеріальної шкоди.

2. У разі, коли запитуючою Стороною було порушено кримінальне переслідування, до клопотання додаються матеріали попереднього розслідування і докази, які є в розпорядженні запитуючої Договірної Сторони.

Передача речей, які є являються предметами злочину і потрапили до злочинця в результаті такого злочину, провадиться відповідно до статті 61 цього Договору.

С Т А Т Т Я 50

Видача осіб у зв'язку з кримінальним переслідуванням

1. Договірні Сторони зобов'язуються, відповідно до положень цього Договору, за клопотанням видавати одна одній осіб, які знаходяться на їх території, для притягнення до кримінальної відповідальності або звернення вироку до виконання.

2. Видача проводиться за вчинки, які відповідно до законодавства обох Договірних Сторін є злочинами і за скоєння

яких передбачається покарання у вигляді позбавлення волі на строк більше одного року або іншого більш тяжкого покарання.

3. Видача для звернення вироку до виконання проводиться у випадку засудження за скоєння злочинів до позбавлення волі на строк більше шести місяців чи іншого більш тяжкого покарання.

С Т А Т Т Я 51

Відмова про видачу

У клопотанні про видачу може бути відмовлено, якщо:

1) особа, у відношенні якої подане клопотання про видачу, є громадянином запитуваної Договірної Сторони або особою, якій у цій державі надане право притулку;

2) кримінальне переслідування відповідно до законодавства обох Договірних Сторін порушується в суді тільки за окремою скаргою потерпілого;

3) на момент отримання клопотання кримінальне переслідування відповідно до законодавства запитуваної Договірної Сторони не може бути порушене або вирок не може бути звернений до виконання внаслідок закінчення строку давності чи за іншою законною підставою;

4) у відношенні особи, про видачу якої направлено клопотання, на території запитуваної Договірної Сторони за той же злочин був винесений вирок або постанова про закриття провадження по справі, що набрали законної сили;

5) злочин, у зв'язку з яким подане клопотання про видачу, вчинено на території запитуваної Договірної Сторони.

При відмові у видачі запитувана Сторона повідомляє запитувачу Сторону про підстави відмови.

С Т А Т Т Я 52

Відстрочка видачі

Якщо особа, у відношенні якої подане клопотання про видачу, притягнена до кримінальної відповідальності або відбуває покарання за інший злочин на території запитуваної Договірної Сторони або тяжко захворіла, видача може бути відстрочена до закінчення кримінального переслідування, відбуття покарання або звільнення від нього з будь-яких законних підстав, або до видужання особи.

С Т А Т Т Я 53

Видача на строк

Якщо відстрочка - видачі, передбачена статтею 52, може потягти за собою закінчення строку давності кримінального переслідування або серйозно утруднити розслідування злочину, по обґрунтованому клопотанню може бути проведена видача на термін при умові, що видана особа негайно буде повернена після

проведення процесуальних дій, для яких вона була видана, і не пізніше трьох місяців від дня видачі.

С Т А Т Т Я 54

Видача за клопотанням декількох держав

Якщо клопотання про видачу однієї і тієї ж особи надійшли від декількох держав, то питання про те, яке з них підлягає задоволенню вирішує запитувана Договірною Сторона з врахуванням тяжкості скоєних злочинів.

С Т А Т Т Я 55

Межі кримінального переслідування виданої особи

1. Без згоди запитуваної Договірної Сторони видана особа не може бути притягнена до кримінальної відповідальності або піддана покаранню у зв'язку із злочином іншим, ніж той, який був підставою для видачі.

2. Особа не може бути видана третій державі без згоди запитуваної Договірної Сторони.

3. Не потрібна згода запитуваної Договірної Сторони, коли видана особа не залишила протягом 15 днів після закінчення кримінального переслідування, відбуття покарання або звільнення з будь-якої законної підстави територію запитуючої Договірної Сторони або якщо вона добровільно повернулась туди вже після того, як вона її залишила. В цей строк не зараховується час, на протязі якого видана особа не могла залишити територію запитуючої Договірної Сторони за незалежних від неї обставин.

С Т А Т Т Я 56

Клопотання про видачу

1. Клопотання про видачу повинно бути складене у письмовій формі і містити:

- 1) найменування запитуючої установи;
- 2) опис вчиненого злочину та текст закону запитуючої Договірної Сторони, на підставі якого вчинок визнається злочином;
- 3) прізвище та ім'я особи, у відношенні якої направлено клопотання про видачу, відомості про її громадянство, місце проживання або місце перебування та інші відомості про особу, а також, по можливості, опис зовнішності цієї особи, її фотокартку та відбитки пальців;
- 4) відомості про розмір заподіяної матеріальної шкоди.

2. До клопотання про видачу для проведення кримінального переслідування повинна бути додана завірена копія постанови про взяття під варту з описом фактичних обставин справи.

До клопотання про видачу для проведення вироку до виконання, повинні бути додані завірена копія вироку з довідкою про набуття ним законної сили і текст кримінального закону,

на підставі якого особа засуджена. Якщо засуджений вже відбув частину покарання, про це також повідомляється.

3. Запитувана Договірною Сторона може зажадати додаткові відомості, якщо клопотання про видачу не містить необхідних даних. Інша Договірна Сторона повинна відповісти в строк, що не перевищує одного місяця; цей строк може бути продовжений до 15 днів при наявності поважних причин. Якщо запитуюча Договірна Сторона не подасть до встановленого строку додаткових відомостей, запитувана Договірна Сторона може звільнити особу, яка була згідно зі статтею 57 взята під варту.

С Т А Т Т Я 57

Взяття під варту для видачі

Після прийняття рішення про видачу запитувана Договірна Сторона негайно вживає заходів до взяття під варту особи, %у відношенні якої направлено клопотання про видачу.

С Т А Т Т Я 58

Взяття під варту до отримання клопотання про видачу

1. У випадку, що не потребує зволікань, запитувана Договірна Сторона може взяти особу під варту і до отримання передбаченого статтею 56 клопотання про видачу на підставі отриманої від запитуючої Договірної Сторони копії постанови про взяття особи під варту або вироку, що набрав законної сили (витягу з вироку), винесених у відношенні цієї особи. При цьому повинно зазначитися, що клопотання про видачу буде вислане негайно. Копії постанови про взяття особи під варту або вироку, що набрав законної сили (витягу з вироку) у відношенні цієї особи передаються будь-яким способом, що забезпечує передачу всіх реквізитів документів (факс і таке інше).

2. Про причини, з яких клопотання про взяття під варту не було задоволене, слід негайно повідомити іншу Договірну Сторону.

3. Особа, яка взята під варту, повинна бути звільнена, якщо протягом місяця від дня отримання повідомлення про взяття під варту від іншої Договірної Сторони не надійде клопотання про видачу. Цей строк за проханням запитуючої Договірної Сторони може бути продовжений до 15 днів.

С Т А Т Т Я 59

Здійснення видачі

1. Запитувана Договірна Сторона повідомляє запитуючу Договірну Сторону про своє рішення у відношенні видачі, інформуючи про місце і час видачі.

2. Якщо запитуюча Договірна Сторона не приймає особу, яка належить видачі, протягом 15 днів після встановленої дати видачі, ця особа повинна бути звільнена з-під варту.

С Т А Т Т Я 60

Повторна видача

Якщо видана особа ухилиться від кримінального переслідування або від відбуття покарання і повернеться на територію запитуваної Договірної Сторони, вона повинна бути за клопотанням запитуючої Договірної Сторони видана знову. В цьому випадку не потрібно додавати до клопотання документи, які вказані у статті 56.

С Т А Т Т Я 61

Передача предметів

1. Договірна Сторона, яка запитується про видачу, передає запитуючій Договірній Стороні предмети, які є знаряддям злочину, а також предмети, що мають сліди злочину, або набуті злочинним шляхом, а також всі інші предмети які можуть бути використані у кримінальній справі як речові докази. Ці предмети передаються за клопотанням і у тому випадку, коли видача особи не може відбутися із-за її смерті або інших причин.

2. Запитувана Договірна Сторона може затримати на час передачу предметів, зазначених в пункті 1 цієї статті, якщо вони необхідні їй для провадження в іншій кримінальній справі, або вони можуть бути передані запитуючій Договірній Стороні тимчасово в взаємною домовленість.

3. Права третіх осіб на передані запитуючою Договірною Стороною предмети залишаються в силі. Після закінчення провадження по справі ці предмети повинні бути повернені Договірній Стороні, яка їх передала.

С Т А Т Т Я 62

Транзитне перевезення

1. Кожна із Договірних Сторін за клопотанням іншої Договірної Сторони дозволяє перевезення по своїй території осіб, виданих іншій Договірній Стороні третьою державою або іншою Договірною Стороною третій державі. Договірні Сторони не зобов'язані дозволяти перевезення осіб, видача яких не допускається відповідно до положень цього Договору.

2. Клопотання про дозвіл перевезення оформляється і подається в тому ж порядку, що і клопотання про видачу.

3. Компетентні установи Договірних Сторін узгоджують в кожному окремому випадку спосіб, маршрут та інші умови транзиту.

4. Витрати, пов'язані з транзитним перевезенням, несе запитуюча Договірна Сторона.

С Т А Т Т Я 63

Присутність при наданні правової допомоги

Представники однієї з Договірних Сторін можуть за згодою іншої Договірної Сторони бути присутніми при виконанні клопотань про надання правової допомоги з кримінальних справ іншою Договірною Стороною.

С Т А Т Т Я 64

Відомості про судимість

Договірні Сторони надають одна одній за проханням відомості про судимість осіб, засуджених раніше їх судами, якщо ці особи притягуються до кримінальної відповідальності на території запитуючої Договірної Сторони.

С Т А Т Т Я 65

Повідомлення про результати кримінального переслідування

Договірні Сторони повідомляють одна одні про результати кримінального переслідування особи, у відношенні якої було направлено клопотання про порушення або перейняття кримінального переслідування, а також виданої особи. За проханням надсилається копія вироку, що набрав законної сили, або іншого остаточного рішення.

С Т А Т Т Я 66

Повідомлення про вироки

Договірні Сторони будуть щорічно повідомляти одна одній відомості про вироки, що набрали законної сили, винесені судами однієї Договірної Сторони у відношенні громадян іншої Договірної Сторони.

Ч а с т и н а т р е т я

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

С Т А Т Т Я 67

Набрання чинності Договором

Цей Договір підлягає ратифікації і набере чинності через 30 днів після обміну ратифікаційними грамотами, який відбудеться в м.

С Т А Т Т Я 68

Строк дії Договору

1. Цей Договір буде діяти протягом п'яти років від набуття чинності.

2. Договір буде залишатися в силі на наступні п'ятирічні періоди, якщо одна з Договірних Сторін не менше ніж за шість місяців до закінчення чергового строку не повідомить іншу Договірну Сторону про свій намір його денонсувати.

3. Цей Договір може бути змінений і доповнений в порядку, передбаченому для його укладення.

Здійснено в 1993 році в двох примірниках, кожний литовською та українською мовами, причому обидва тексти мають однакову силу.

За Литовську Республіку:

За Україну:

¹ A. Šleževičius.

² L. Kutchma.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

TREATY¹ BETWEEN THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND
UKRAINE CONCERNING LEGAL ASSISTANCE AND LEGAL
RELATIONS IN CIVIL, FAMILY AND CRIMINAL CASES

The Republic of Lithuania and Ukraine, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”, attaching great importance to the development of cooperation in the field of legal assistance in civil, family and criminal cases, have agreed as follows:

PART I. GENERAL PROVISIONS

Article 1. LEGAL PROTECTION

1. Nationals of either Contracting Party shall enjoy in the territory of the other Contracting Party, in respect of their personal and property rights, the same legal protection as nationals of the latter Contracting Party.

2. Nationals of either Contracting Party shall have free and unimpeded access to the courts, the procurator’s office and notarial offices (hereinafter called “judicial authorities”) and to other authorities of the other Contracting Party having jurisdiction in civil, family or criminal cases, and may appear, present petitions, bring actions and institute other proceedings before such authorities under the same conditions as nationals of the other Contracting Party.

3. The provisions of this Treaty shall also apply to bodies corporate established in the territory of the Contracting Parties in accordance with their law.

Article 2. LEGAL ASSISTANCE

1. The judicial authorities of the Contracting Parties shall provide one another with legal assistance in civil, family and criminal cases in accordance with the provisions of this Treaty.

2. Other authorities requiring legal assistance in the territory of the other State shall present petitions to that effect through the appropriate judicial authorities.

Article 3. SCOPE OF LEGAL ASSISTANCE

Legal assistance shall encompass the execution of proceedings provided for under the law of the Contracting Party applied to, in particular, the questioning of accused persons and defendants, injured parties, witnesses and experts, conduct of searches, expert examinations and judicial inspections; seizure and delivery of material evidence; institution of criminal proceedings and extradition of persons who have committed offences; recognition and enforcement of judgements in civil cases; service and transmittal of documents; and provision, at the request of the other Party, of information on previous convictions of accused persons.

¹ Came into force on 20 November 1994, i.e., 30 days after the date of the exchange of the instruments of ratification, in accordance with article 67.

Article 4. METHOD OF COMMUNICATION

In providing legal assistance, the authorities of the Contracting Parties shall, save as otherwise provided in this Treaty, communicate with one another through their central organs.

The central organs are:

In the Republic of Lithuania: the Ministry of Justice and the Office of the Procurator General;

In Ukraine: the Ministry of Justice and the Office of the Procurator General.

Article 5. LANGUAGE

1. Applications for legal assistance and addenda thereto shall be drawn up in the language of the applicant Contracting Party and shall be accompanied by certified copies of a translation into the language of the other Contracting Party or into the Russian language.

2. The translation shall be certified by an official translator or a notary, or by an official of the applicant authority, or by a diplomatic mission or consular authority of the applicant Contracting Party.

Article 6. FORMALIZATION OF DOCUMENTS

Applications for legal assistance and other documents transmitted by the judicial authorities and other authorities shall, in accordance with the procedure for legal assistance, be authenticated by a seal bearing the coat of arms.

Article 7. FORM OF APPLICATIONS FOR LEGAL ASSISTANCE

Applications for legal assistance must contain the following particulars:

- (1) The title of the applicant authority;
- (2) The title of the authority applied to;
- (3) The title of the case in respect of which legal assistance is applied for;
- (4) The full names of the litigants, suspected, accused or convicted persons or the injured parties, their nationality, occupation and domicile or residence;
- (5) The surnames and addresses of their representatives;
- (6) The nature of the application and, in criminal cases, a description of the circumstances of the offence and the legal definition of the offence.

Article 8. PROCEDURE FOR EXECUTING APPLICATIONS

1. In executing an application for legal assistance, the judicial authority applied to shall follow the law of its own State. However, at the request of the applicant authority, it may employ the judicial procedures of the applicant Contracting Party, provided that such procedures do not conflict with the law of its own State.

2. If the judicial authority applied to is not competent to execute the application, it shall transmit the application to the competent judicial authority and shall notify the applicant authority accordingly.

3. Upon receipt of an appropriate request, the judicial authority applied to shall notify the applicant authority of the time and place of execution of the application in cases where the other Party has expressed its wish to take part in or be present during the execution of certain proceedings.

4. After the judicial authority applied to has executed the application, it shall transmit the documents to the applicant authority; if legal assistance cannot be provided, the judicial authority applied to shall return the application and shall inform the applicant authority of the circumstances preventing its execution.

Article 9. PROCEDURE FOR SERVING DOCUMENTS

1. The authority applied to shall serve documents in accordance with the regulations in force in its own State, provided that the documents to be served are drawn up in the language of that State or are accompanied by a certified translation. In cases where documents are not drawn up in the language of the Contracting Party applied to or are not accompanied by a translation, they shall be delivered to the addressee if he is willing to accept them.

2. Applications for the service of documents must indicate the exact address of the addressee and the title of the document to be served. If the address indicated in the application for delivery is incomplete or inexact, the authority applied to shall, in accordance with its law, take steps to determine the exact address.

Article 10. CONFIRMATION OF SERVICE OF DOCUMENTS

Service of documents shall be confirmed in accordance with the regulations in force in the territory of the Contracting Party applied to. Such confirmation shall contain particulars of the time and place of service and the name of the person to whom the document has been served.

Article 11. SERVICE OF DOCUMENTS AND INTERROGATION OF NATIONALS THROUGH THE INTERMEDIARY OF DIPLOMATIC MISSIONS OR CONSULAR AUTHORITIES

The Contracting Parties shall have the right to serve documents on and interrogate their own nationals through the intermediary of their diplomatic missions or consular authorities. No compulsion may be used in such service.

Article 12. SUMMONING OF WITNESSES, INJURED PARTIES, CIVIL PLAINTIFFS AND DEFENDANTS OR THEIR REPRESENTATIVES AND EXPERTS TO APPEAR ABROAD

1. If, during the preliminary investigation or judicial examination in the territory of one Contracting Party, the need arises for the personal appearance of witnesses, injured parties, civil plaintiffs and defendants or their representatives or experts who are in the territory of the other Contracting Party, application shall be made to the relevant body of that Party for the service of a summons.

2. The summons shall not contain provisions for sanctions in the event that the person summoned fails to appear.

3. The persons referred to in paragraph 1 of this article who, irrespective of their nationality, have of their own accord appeared in response to a summons before the relevant body of the other Contracting Party shall not be held criminally

or administratively liable, taken into custody or punished in the territory of that Party in connection with any acts committed before they crossed its State border. Such persons shall also not be held criminally or administratively liable, taken into custody or punished in connection with their evidence or conclusions in their capacity as experts or in connection with the act under investigation.

4. This privilege shall not extend to the persons referred to in paragraph 1 of this article if they fail to quit the territory of the applicant Contracting Party within 15 days from the time they are informed that their presence is not required. This period shall not be deemed to include any period of time during which the said persons may be unable, owing to circumstances beyond their control, to quit the territory of the applicant Contracting Party.

5. Injured parties, witnesses and experts who have appeared in response to a summons in the territory of the other Contracting Party, shall be entitled to reimbursement, from the body which summoned them, of the expenses involved in travel and subsistence abroad, and compensation for salary lost during their absence from work; experts, in addition, shall be entitled to remuneration for carrying out expert examinations. The summons must indicate what payments the persons summoned are entitled to receive. At their application, the Contracting Party issuing the summons shall pay an advance to cover the relevant expenses.

Article 13. VALIDITY OF DOCUMENTS

1. Documents drawn up or attested in the territory of either Contracting Party by a court or an official (certified translator, expert and others) within the limits of their competence and in due form and authenticated by a seal showing the coat of arms shall be accepted in the territory of the other Contracting Party without any other authentication.

2. Documents which are considered official documents in the territory of either Contracting Party shall have the evidential value of official documents in the territory of the other Party.

Article 14. COSTS OF LEGAL ASSISTANCE

1. The Contracting Party applied to shall make no claim for repayment of the costs of legal assistance provided. Each Contracting Party shall bear all costs incurred in providing legal assistance in its own territory.

2. The judicial authority applied to shall inform the applicant authority of the amount of the costs incurred. If the applicant authority recovers these costs from the person liable therefor, the sums recovered shall accrue to the Contracting Party which recovered them.

Article 15. PROVISION OF INFORMATION

The central organs of the Contracting Parties shall, on request, provide each other with information concerning the laws in force or formerly in force in their respective States and concerning questions of their application by the judicial authorities.

Article 16. PROVISION OF LEGAL ASSISTANCE TO NATIONALS

Nationals of one Contracting Party shall, in the courts and other authorities of the other Contracting Party, receive legal assistance and be guaranteed legal proceedings under the same conditions and with the same privileges as nationals of the latter Contracting Party.

Article 17. TRANSMITTAL OF DOCUMENTS ON CIVIL STATUS
AND OTHER DOCUMENTS

1. The civil registration authorities of either Contracting Party shall, at the request of the judicial authorities of the other Contracting Party, transmit directly extracts from the civil register for official purposes.

2. Requests by nationals of one Contracting Party for transmittal of information on the registration of civil registration documents may be sent directly to the appropriate civil registration authority of the other Contracting Party. The applicant shall receive these documents through the intermediary of the diplomatic mission or consular authority of the Contracting Party whose authority issued the documents, on payment of the corresponding fee.

3. Documents on education, employment experience or others relating to the personal or property rights and interests of nationals shall be issued and transmitted in accordance with the procedure set out in paragraph 2 of this article.

4. The documents referred to in paragraphs 1 to 3 of this article shall be transmitted untranslated and free of charge.

Article 18. REFUSAL OF LEGAL ASSISTANCE

Legal assistance shall not be provided if its provision may be injurious to the sovereignty or security of the Contracting Party applied to, or be in contradiction with the basic principles of its law.

PART II. SPECIAL PROVISIONS

SECTION I. LEGAL ASSISTANCE AND LEGAL RELATIONS
IN CIVIL AND FAMILY CASES

Article 19. EXEMPTION FROM LEGAL COSTS

Nationals of one Contracting Party shall in the territory of the other Contracting Party be exempted from the payment of legal costs under the same conditions and to the same extent as nationals of the latter Contracting Party.

Article 20. ISSUANCE OF DOCUMENTS ON PERSONAL, FAMILY
OR PROPERTY STATUS

1. The document relating to personal, family or property status required for exemption from the payment of legal costs shall be issued by the appropriate authority of the Contracting Party in whose territory the applicant is domiciled or resident.

2. If the applicant is neither domiciled nor resident in the territory of a Contracting Party, a document issued or authenticated by the diplomatic mission or consular authority of his State shall be acceptable.

3. The court ruling on an application for exemption from payment of legal costs may request additional information from the authority which issued the document.

Article 21. COMPETENCE OF COURTS

1. Save as otherwise provided in this Treaty, the courts of each Contracting Party shall be competent to consider civil and family cases if the defendant is resident in its territory. They shall be competent in litigation against bodies corporate if an administrative organ, mission or branch of the body corporate is situated in the territory of that Contracting Party.

2. The courts of the Contracting Parties shall also consider other cases provided that there is written agreement to this effect between the litigants. If such agreement exists, the court of the defendant's place of domicile shall, at his request, terminate proceedings on the case provided that the request is made prior to the submission of objections regarding the substance of the litigation. The exclusive jurisdiction of the courts may not be altered by an agreement between the litigants.

3. If proceedings are instituted in the same case between the same litigants in the same legal dispute and on the same grounds in the courts of the two Contracting Parties which have jurisdiction under this Treaty, the court which instituted the proceedings later shall terminate the proceedings.

Article 22. LEGAL CAPACITY AND COMPETENCE

1. The competence of a physical person shall be determined according to the law of the Contracting Party of which the person concerned is a national.

2. The legal capacity of a body corporate shall be determined according to the law of the Contracting Party in whose territory it was established.

Article 23. RESTRICTION OF LEGAL COMPETENCE OR DECLARATION OF LEGAL INCOMPETENCE

1. For the purpose of restricting a person's legal competence or declaring him legally incompetent, the law of the Contracting Party of which the person whose competence is to be restricted or who is to be declared legally incompetent is a national shall apply and the authorities of that Contracting Party shall have jurisdiction in the matter.

2. If the authority of one Contracting Party determines that there are grounds for restricting the legal competence of, or declaring legally incompetent, a national of the other Contracting Party who is domiciled or resident in the territory of the latter Contracting Party, the said authority shall notify the appropriate authority of the other Contracting Party accordingly. If the authority notified in this manner gives notice that further action may be taken by the authority of the place of domicile or residence of the person concerned, or if it fails to respond within three months of notification, the authority of the place of domicile or residence of the said person may institute proceedings to restrict that person's legal competence or declare him

legally incompetent in accordance with the law of its own State, provided that the grounds for such restriction of legal competence or declaration of legal incompetence are also recognized by the law of the Contracting Party of which that person is a national. The decision to restrict a person's legal competence or declare him legally incompetent shall be transmitted to the appropriate authority of the other Contracting Party.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this article shall also apply when restriction of a national's legal competence is revoked or his legal competence is restored.

4. In urgent cases, the authority of the place of domicile or residence of a national of the other Contracting Party whose legal competence is liable to be restricted or who is liable to be declared legally incompetent may take the measures necessary for the protection of the said person or his property. Decisions taken in connection with such measures shall be transmitted to the appropriate authority of the Contracting Party of which the said person is a national. If the authority of the latter Contracting Party proposes a different course, the said decisions shall be subject to repeal.

Article 24. DECLARATION OF PERSONS AS MISSING OR DEAD AND ESTABLISHMENT OF THE FACT OF DEATH

1. In proceedings to declare persons missing or dead or to establish the fact of death, the authorities having jurisdiction shall be those of the Contracting Party of which the person concerned was a national at the time when he was last known to be alive.

2. The authorities of one Contracting Party may declare a national of the other Contracting Party missing or dead, or establish the fact of his death, on application by persons resident in its territory provided that their rights and interests are governed by the law of the latter Contracting Party.

3. In the cases referred to in paragraphs 1 and 2 of this article, the authorities of each Contracting Party shall apply the law of their own State.

Article 25. CONTRACT OF MARRIAGE

1. The conditions for the contract of marriage shall be determined for each of the persons contracting marriage by the law of the Contracting Party of which he or she is a national. In addition, the requirements of the law of the Contracting Party in whose territory the marriage is contracted in respect of impediments to the contract of marriage must be complied with.

2. The form of contract of marriage shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory the marriage is contracted.

Article 26. PERSONAL AND PROPERTY RELATIONS BETWEEN SPOUSES

1. Personal and property relations between spouses shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory they are domiciled.

2. If one spouse is resident in the territory of one Contracting Party and the other in the territory of the other Contracting Party, and both spouses have the same

nationality, their personal and property relations shall be determined by the law of the Contracting Party of which they are nationals.

3. If one spouse is a national of one Contracting Party and the other is a national of the other Contracting Party, and if one is resident in the territory of one Contracting Party and the other in the territory of the other Contracting Party, their personal and property relations shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory they last had a common domicile.

4. If the persons referred to in paragraph 3 of this article have not had a common domicile in the territory of either Contracting Party, the applicable law shall be that of the Contracting Party whose authority is considering the case.

Article 27. DISSOLUTION OF MARRIAGE AND ANNULMENT OF MARRIAGE

1. In cases of dissolution of marriage, the law of the Contracting Party of which the spouses are nationals at the time the petition is filed shall apply, and the competent authorities of that Contracting Party shall have jurisdiction. If the spouses are domiciled in the territory of the other Contracting Party, jurisdiction shall also be exercised by the authorities of that Contracting Party.

2. If, at the time the petition for dissolution of marriage is filed, one spouse is a national of one Contracting Party and the other is a national of the other Contracting Party, and if one is resident in the territory of one Contracting Party and the other in the territory of the other Contracting Party, the authorities of the two Contracting Parties shall have jurisdiction. The said authorities shall each apply the law of their own State.

3. In cases of annulment of marriage, the law of the Contracting Party which in accordance with article 25 of this Treaty was applied at the time of contracting the marriage shall apply. The jurisdiction of the courts shall be determined *mutatis mutandis* on the basis of paragraphs 1 and 2 of this article.

Article 28. LEGAL RELATIONS BETWEEN PARENTS AND CHILDREN

1. Actions to establish or contest paternity or to establish that a child is the issue of a particular marriage shall be decided in accordance with the law of the Contracting Party of which the child is a national by birth.

2. Legal relations between parents and children shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory they have a common domicile.

3. If the domicile of one or both of the parents or of the children is in the territory of the other Contracting Party, the legal relations between them shall be determined by the law of the Contracting Party of which the child is a national.

4. The legal relations between a child born out of wedlock and its mother or father shall be determined by the law of the Contracting Party of which the child is a national.

5. For the purpose of executing decisions concerning the legal relations referred to in paragraphs 1 to 4 of this article, jurisdiction shall be exercised by the courts of the Contracting Party whose law is to be applied in such cases.

6. If the plaintiff and the defendant are both resident in the territory of one Contracting Party, jurisdiction shall also be exercised by the courts of that Contracting Party in conformity with the provisions of paragraphs 1 and 4 of this article.

Article 29. ADOPTION

1. With regard to adoption, the applicable law shall be that of the Contracting Party of which the adopter is a national. If the adopter is domiciled in the territory of the other Contracting Party, the law of the latter Party shall also apply.

2. If the child is adopted by a married couple of whom one spouse is a national of one Contracting Party and the other spouse is a national of the other Contracting Party, the adoption must comply with the law in force in the territory of the two Contracting Parties. However, if the married couple are domiciled in the territory of one Contracting Party, the law of that Contracting Party shall apply.

3. If the child is a national of one Contracting Party and the adopter is a national of the other Contracting Party, the law of the Contracting Party of which the child is a national shall apply with respect to the consent of the child or its legal representative or the permission of the competent State body, and to restrictions on adoption in connection with the change of domicile of the adopted child to a domicile in another State.

4. For the purpose of executing decisions concerning adoption, jurisdiction shall be exercised by the authority of the Contracting Party of which the adopter is a national. If the adopter is domiciled in the territory of the other Contracting Party, jurisdiction shall be exercised by the authority of that Party.

5. In the case specified in paragraph 2 of this article, jurisdiction shall be exercised by the authority of the Contracting Party in whose territory the married couple are domiciled.

6. The provisions of paragraphs 1 to 5 shall apply *mutatis mutandis* to termination or annulment of adoption.

Article 30. GUARDIANSHIP AND CURATORSHIP

1. Save as otherwise provided in this Treaty, in cases concerning guardianship and curatorship over nationals of the Contracting Parties, jurisdiction shall be exercised by the authority responsible for guardianship or curatorship of the Contracting Party of which the prospective ward is a national. In such case, the law of that Contracting Party shall apply.

2. Legal relations between a guardian or curator and his ward shall be determined by the law of the Contracting Party whose authority responsible for guardianship or curatorship appointed the guardian or curator.

3. Where the need arises to appoint a guardian or curator for a national whose domicile, residence or property is in the territory of the other Contracting Party, the authority responsible for guardianship or curatorship of the latter Contracting Party shall immediately notify the authority of the Contracting Party having jurisdiction in accordance with paragraph 1 of this article.

4. In urgent cases, the authority responsible for guardianship or curatorship of the other Contracting Party may take any necessary measures provided that it immediately notifies the authority having jurisdiction in accordance with paragraph 1 of this article. Such measures shall remain in force until such time as the latter authority decides otherwise.

5. The authority having jurisdiction in accordance with article 1 of this article may transfer guardianship or curatorship to the appropriate authorities of the other Contracting Party, provided that the domicile, residence or property of the ward is situated in the latter State. Such transfer shall have effect only when the authority applied to agrees to assume guardianship or curatorship and notifies the applicant authority accordingly.

6. The authority assuming the guardianship or curatorship under the terms of paragraph 5 of this article, shall exercise guardianship or curatorship in accordance with the law of its own State. It shall have no authority, however, to decide on questions relating to the ward's personal status but it may grant permission to marry as required under the law of the Contracting Party of which the ward is a national.

PROPERTY RELATIONS

Article 31. RIGHT OF OWNERSHIP

1. The right to own immovable property shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory the immovable property is situated.

2. The right to own means of transport, which are subject to entry in the State registers, shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory the authority which registered the means of transport is situated.

3. The commencement or termination of the right of ownership or any other material right to property shall be determined by the law of the Party in whose territory the property is situated at the time when the action or other circumstances took place which became the basis for the commencement or termination of such rights. The commencement or termination of the right of ownership or any other material right to property, which is the subject of an agreement, shall be determined by the law of the place where the agreement became effective, save as otherwise provided in the agreement between the parties.

Article 32. FORM OF TRANSACTIONS

1. The form of a transaction shall be determined by the law of the place where the transaction is concluded.

2. The form of transactions relating to immovable property and the rights to such property shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory such property is situated.

Article 33. COMPENSATION FOR DAMAGE

1. Liability for damage, with the exception of liability arising from treaties and other lawful acts, shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory the act or other circumstance serving as the basis for the claim for damages took place.

2. If the perpetrator of the damage and the injured party are nationals of the same Contracting Party, the law of the Contracting Party to whose court the claim was brought shall apply.

3. In the cases specified in paragraphs 1 and 2 of this article, jurisdiction shall be exercised by the court of the Contracting Party in whose territory the act or other

circumstance serving as the basis for the claim for damages took place. The injured party may also bring an action in a court of the Contracting Party in whose territory the defendant is domiciled.

SUCCESSION

Article 34. PRINCIPLE OF EQUALITY

Nationals of either Contracting Party shall enjoy the same rights as nationals of the other Contracting Party residing in its territory as regards capacity to make or revoke wills disposing of property situated in the territory of the other Contracting Party or of rights to be exercised in the territory of the other Contracting Party, and as regards the capacity to succeed to the property or rights. The property or rights shall descend to them under the same conditions as those applying to nationals of the Contracting Party in question.

Article 35. LAW OF SUCCESSION

1. Succession to movable property shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the testator had his last domicile.
2. Succession to immovable property shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the property is situated.

Article 36. ESCHEAT

Where, under the law of the Contracting Parties, an estate reverts to the State, the movable property shall revert to the State of which the testator was a national at the time of his death and the immovable property shall revert to the State in whose territory it is situated.

Article 37. WILLS

The form of a will shall be determined by the law of the Contracting Party of which the testator was a national at the time when he made the will. It shall, however, be deemed sufficient if the law of the Contracting Party in whose territory the will was made is complied with. This provision shall also apply *mutatis mutandis* to the revocation of wills.

Article 38. JURISDICTION IN MATTERS OF SUCCESSION

1. Proceedings in matters of succession to movable property, with the exception of the cases specified in paragraph 2 of this article, shall be conducted by the authorities of the Contracting Party in whose territory the testator had his last domicile.
2. If the entire movable estate is in the territory of the Contracting Party in which the testator did not have his last domicile, proceedings relating to succession shall, upon petition by one heir or by a legatee, and subject to the consent of all heirs, be conducted by the authorities of that Contracting Party.
3. Proceedings in matters of succession to immovable property shall be conducted by the authorities of the Contracting Party in whose territory such property is situated.

4. The provisions of this article shall also apply *mutatis mutandis* to disputes arising in connection with succession.

Article 39. MEASURES FOR THE PROTECTION OF THE ESTATE

1. The authorities of each Contracting Party shall, in accordance with their law, take such measures as are necessary to ensure the protection of any estate left in their territory by a deceased national of the other Contracting Party.

2. The authorities responsible for taking measures to protect an estate of a deceased national of the other Contracting Party shall immediately notify the consul of the latter Contracting Party of the death of the testator and of the persons who have asserted their rights with respect to the estate, of the circumstances known to them concerning persons entitled to the estate and of their whereabouts, of the existence of a will, of the size and value of the estate, and also of what measures have been taken to protect the estate.

3. The movable property and papers of the deceased shall be delivered to the diplomatic mission or consular authority at its request.

*Article 40. COMPETENCE OF DIPLOMATIC MISSIONS
AND CONSULAR AUTHORITIES*

1. The diplomatic mission or consular authority of one Contracting Party shall be entitled to represent the interests of the nationals of that Party before the authorities of the other Contracting Party in succession proceedings without special authorization where such nationals cannot defend their own rights and interests because they are not present or for other valid reasons and have not appointed a representative.

2. If a national of one Contracting Party dies during a trip in the territory of the other Contracting Party, where he did not have a domicile, his personal effects shall be delivered without any formal proceedings to the diplomatic mission or consular authority of the Contracting Party of which the deceased was a national.

Article 41. DELIVERY OF THE ESTATE

1. If, after the completion of succession proceedings, the movable estate or the proceeds of the sale of the movable or immovable estate are to be delivered to the heirs domiciled or resident in the territory of the other Contracting Party, such estate or proceeds shall be delivered to the diplomatic mission or consular authority of that Contracting Party.

2. The authority of the Contracting Party in which the estate or proceeds are situated shall have jurisdiction in matters of succession, and shall make arrangements for the delivery of the estate to the diplomatic mission or consular authority.

3. Such estate may be delivered to the heirs, provided that:

(1) All claims of the deceased's creditors presented within the time limit prescribed by the law of the Contracting Party in which the estate is situated have been paid or secured;

(2) All estate duties have been paid or secured;

(3) The competent authorities have approved, where necessary, the export of the estate;

4. The transfer of moneys shall be effected in accordance with the law in force in the territory of the Contracting Parties.

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF JUDGEMENTS

Article 42. RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF JUDGEMENTS IN CIVIL AND FAMILY CASES, AND ALSO JUDGEMENTS RELATING TO DAMAGES IN CRIMINAL CASES

Each Contracting Party shall recognize and enforce the final judgements of their judicial authorities in civil and family cases and also judgements relating to damages in criminal cases.

Decisions of the authorities responsible for guardianship or curatorship, the civil registration authorities and other authorities in civil and family cases, which by their nature do not require enforcement, shall also be recognized in the territory of the Contracting Parties without special proceedings.

Article 43. CONSIDERATION OF APPLICATIONS FOR AUTHORIZATION OF ENFORCEMENT OF JUDGEMENTS

1. Applications for authorization of enforcement shall be considered by the courts of the Contracting Party in whose territory the judgement is to be enforced.

2. Applications for authorization of enforcement shall be made to the court which rendered judgement in the first instance. The said court shall transmit such applications to the court competent to rule on them.

3. The requirements for the application shall be determined by the law of the Contracting Party in whose territory the judgement is to be enforced.

4. Applications for authorization of enforcement must be accompanied by the following:

(1) A copy of the judgement, certified by the court, and, if such text does not show that the judgement has become final and enforceable, a certificate to that effect;

(2) If the respondent did not participate in the proceedings, a document showing that he was served at least once, in due time and in proper form, with a summons to appear in court;

(3) Certified translations of the documents referred to in subparagraphs (1) and (2) of this paragraph.

5. If the court has any doubts as to authorizing enforcement, it may require the applicant to furnish clarification, it may interrogate the debtor concerning the application and, if necessary, it may request the court which rendered the judgement to furnish additional information.

Article 44. PROCEDURE FOR ENFORCEMENT OF JUDGEMENTS

1. The enforcement procedure shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the judgement is to be enforced.

2. With respect to the legal costs of enforcement, the applicable law shall be that of the Contracting Party in whose territory the judgement is to be enforced.

Article 45. REFUSAL OF RECOGNITION AND ENFORCEMENT
OF JUDGEMENTS

Recognition and enforcement of a judgement may be refused:

(1) If the applicant or the respondent did not participate in the proceedings because neither he nor his representative was served in due time and proper form with notification of a summons to appear in court;

(2) If a final judgement was rendered and enforced previously in an action between the same litigants in relation to the same legal dispute in the territory of the Contracting Party in which the judgement is to be recognized and enforced, or if proceedings in the case in question were instituted previously by an authority of the latter Contracting Party;

(3) If, in accordance with the provisions of this Treaty or in cases not covered by this Treaty, in accordance with the law of the Contracting Party in whose territory the judgement is to be recognized and enforced, the authorities of the latter Contracting Party have exclusive jurisdiction to render judgement in the case.

Article 46. RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF AMICABLE AGREEMENTS

The provisions of articles 42 to 45 of this Treaty relating to court judgements shall also apply to amicable agreements confirmed by a court.

Article 47. EXPORT OF ARTICLES AND TRANSFER OF FUNDS

The provisions of this Treaty relating to enforcement of judgements shall not affect the law of the Contracting Parties concerning the transfer of funds and export of articles acquired as a result of enforcement.

SECTION II. LEGAL ASSISTANCE AND LEGAL RELATIONS
IN CRIMINAL CASES

Article 48. INSTITUTION OR TRANSFER OF CRIMINAL PROCEEDINGS

1. Each Contracting Party shall, at the request of the other Contracting Party, institute or accept the transfer of, in accordance with its own law, criminal proceedings against any of its nationals suspected of having committed an offence in the territory of the other Contracting Party.

2. Applications for criminal proceedings submitted in accordance with the law of one Contracting Party to its competent authorities within the requisite time limits shall be valid also in the territory of the other Contracting Party.

3. Persons who have suffered damage from an offence in respect of which an application has been submitted for the institution of criminal proceedings may participate in the case if they have made claims for the restitution of damages.

Article 49. APPLICATIONS FOR THE INSTITUTION OR TRANSFER
OF CRIMINAL PROCEEDINGS

1. Applications for the institution or transfer of criminal proceedings must be submitted in writing and indicate:

- (1) The title of the applicant authority;
- (2) A description of the act constituting the offence in respect of which application for the institution or transfer of criminal proceedings is made;
- (3) The most precise possible indication of the time and place of commission of the act;
- (4) The text of the law of the applicant Contracting Party on which qualification of the act as an offence is based;
- (5) The full name of the suspect, information regarding his nationality, domicile or residence, and any other information about his identity, including, where possible, a physical description, a photograph and fingerprints;
- (6) The application of the injured party in criminal proceedings instituted by application of the injured party, and his claim for damages, if any;
- (7) Information about the extent of the damage.

2. If the applicant Party has instituted criminal proceedings, materials pertaining to the preliminary investigation and evidence at the disposal of the applicant Contracting Party shall be attached to the application.

Articles which were used to commit the offence or which were acquired by the offender as a result thereof, shall be delivered in accordance with article 61 of this Treaty.

Article 50. EXTRADITION IN CONNECTION WITH CRIMINAL PROCEEDINGS

1. The Contracting Parties undertake, in accordance with the provisions of this Treaty, to extradite to the other on request persons in their territory for the purpose of criminal prosecution or for the execution of a sentence.

2. Extradition shall be admissible in respect of actions which under the law of the two Contracting Parties are offences punishable by deprivation of liberty for a period of more than one year or by a heavier penalty.

3. Extradition for the execution of a sentence shall be admissible in respect of sentences for offences involving deprivation of liberty for a period of not less than six months or a heavier penalty.

Article 51. REFUSAL OF EXTRADITION

A requisition for extradition may be refused if:

- (1) The person in respect of whom the requisition for extradition was made is a national of the Contracting Party applied to or a person who has been granted asylum in that State;
- (2) Criminal proceedings are initiated under the law of the two Contracting Parties in a court of law only by way of a private complaint by an injured party;

(3) At the time of receipt of the requisition under the law of the Contracting Party applied to, exemption from prosecution or punishment has been acquired by lapse of time or for other legal reasons;

(4) A final sentence or a final decision to terminate proceedings against the person in respect of whom the requisition for extradition was made and in respect of the same offence has already been rendered in the territory of the Contracting Party applied to;

(5) The offence in respect of which extradition is sought was committed in the territory of the Contracting Party applied to.

If extradition is refused, the Contracting Party applied to shall notify the applicant Contracting Party of the reasons for refusal.

Article 52. POSTPONEMENT OF EXTRADITION

If the person claimed is being prosecuted or is serving a sentence for another offence in the territory of the Contracting Party applied to, or if he is seriously ill, his extradition may be postponed until the termination of criminal proceedings, the completion of his sentence or remission of his sentence on any legal grounds whatsoever, or his recovery.

Article 53. TEMPORARY EXTRADITION

If postponement of extradition under article 52 may result in exemption from prosecution being acquired by lapse of time or may seriously prejudice the investigation of the offence, the person claimed may be extradited temporarily on receipt of a requisition with statement of grounds, provided that such person is returned immediately after the completion of the proceedings for the purpose of which he was extradited, and no later than three months from the date of extradition.

Article 54. REQUISITIONS FOR EXTRADITION FROM SEVERAL STATES

In the event that requisitions are received from more than one State for the extradition of the same person, the Contracting Party applied to shall decide which of the requisitions shall be complied with, taking into consideration the gravity of the offences committed.

Article 55. LIMITS TO THE PROSECUTION OF EXTRADITED PERSONS

1. An extradited person may not, without the consent of the Contracting Party applied to, be prosecuted or punished for an offence which is not the offence for which he was extradited.

2. The said person may not be surrendered to a third State without the consent of the Contracting Party applied to.

3. The consent of the Contracting Party applied to shall not be required if the extradited person fails to quit the territory of the applicant Contracting Party within 15 days after the termination of the criminal proceedings or the completion of his sentence or the remission of his sentence on any legal grounds whatsoever, or if he returns of his own accord to that territory after having quit it. Such period shall not be deemed to include any period during which the extradited person is unable, owing to circumstances beyond his control, to quit the territory of the applicant Contracting Party.

Article 56. REQUISITION FOR EXTRADITION

1. A requisition for extradition must be drawn up in writing and contain:
  - (1) The title of the applicant authority;
  - (2) A description of the offence committed and the text of the law of the applicant Contracting Party on which qualification of the act as an offence is based;
  - (3) The full name of the person in respect of whom the requisition for extradition is made, information regarding his nationality, domicile or residence, and any other information about his identity, including, where possible, a physical description, a photograph and fingerprints;
  - (4) Information about the extent of the damage.
2. Requisitions for extradition for the purpose of criminal prosecution must be accompanied by a certified copy of the warrant of arrest with a description of the circumstances of the case.

A requisition for extradition for the purpose of enforcement of a sentence must be accompanied by a certified copy of the sentence with a note to the effect that it has become final, and by the text of the criminal law on which the sentence was based. If the convicted person has already served part of his sentence, information about this shall also be transmitted.

3. If a requisition for extradition does not contain the necessary particulars, the Contracting Party applied to may request supplementary information. The other Contracting Party must reply within a time limit not exceeding one month; such time limit may be extended by 15 days for valid reasons. If the applicant Contracting Party fails to provide the supplementary information within the specified time limit, the Contracting Party applied to may release the person claimed from custody in accordance with article 57.

Article 57. DETENTION PENDING EXTRADITION

Upon receipt of a requisition, the Contracting Party applied to shall take immediate steps to detain the person claimed.

*Article 58. DETENTION PENDING RECEIPT OF REQUISITION
FOR EXTRADITION*

1. In urgent cases, the Contracting Party applied to may detain a person before receipt of a requisition for his extradition in accordance with article 56, provided that it receives from the applicant Contracting Party a copy of the warrant of arrest or a final sentence (extract from the sentence) in respect of the said person. Such requests shall indicate that a requisition for extradition will be submitted forthwith. Copies of the warrant of arrest or the final sentence (extract from the sentence) in respect of the said person shall be sent by any means that ensures the transmittal of all the required documents (fax or other means).

2. The other Contracting Party shall be notified immediately of the reasons for which a request for detention was not complied with.

3. A person detained shall be released if the requisition for his extradition is not received from the other Contracting Party within one month from the date on

which notification of his detention was received. This time limit may, at the request of the applicant Contracting Party, be extended by 15 days.

Article 59. EXTRADITION PROCEDURE

1. The Contracting Party applied to shall notify the applicant Contracting Party of its decision regarding extradition and shall inform it of the place and time of extradition.

2. If the applicant Contracting Party fails to accept the person claimed within 15 days from the date fixed for his extradition, the said person must be released from custody.

Article 60. RE-EXTRADITION

If an extradited person evades criminal prosecution or punishment and returns to the territory of the Contracting Party applied to, he shall be re-extradited upon receipt of a new requisition from the applicant Contracting Party. In such case, it shall not be necessary to attach to the requisition the documents referred to in article 56.

Article 61. DELIVERY OF ARTICLES

1. The Contracting Party which has been requested to extradite shall deliver to the applicant Contracting Party articles which were used to commit the offence, and also articles bearing traces of the offence or acquired as a result thereof, as well as all other articles which may be used as material evidence in criminal proceedings. Such articles shall be delivered on request even if the offender cannot be extradited by reason of death or any other circumstances.

2. The Contracting Party applied to may temporarily delay the delivery of the articles referred to in paragraph 1 of this article if they are needed in proceedings in another criminal case, or they may be delivered to the applicant Contracting Party on a temporary basis by mutual agreement.

3. The rights of third parties to articles delivered to the applicant Contracting Party remain unaffected. After the conclusion of the proceedings, such articles shall be returned to the Contracting Party which delivered them.

Article 62. CONVEYANCE IN TRANSIT

1. Each Contracting Party shall, at the request of the other Contracting Party, authorize the conveyance through its territory of persons extradited by a third State to the other Contracting Party or by the other Contracting Party to a third State. The Contracting Parties shall not be bound to authorize the conveyance of persons who are not extraditable under the provisions of this Treaty.

2. Applications for authorization of conveyance shall be made and considered in the same manner as requisitions for extradition.

3. The competent authorities of the Contracting Parties shall, in each specific case, agree on the means, itinerary and other conditions of transit.

4. The costs of conveyance in transit shall be borne by the applicant Contracting Party.

Article 63. PRESENCE DURING PROVISION OF LEGAL ASSISTANCE

Representatives of one Contracting Party may, with the consent of the other Contracting Party, be present when the other Contracting Party executes requests for legal assistance in criminal cases.

Article 64. INFORMATION CONCERNING CONVICTIONS

The Contracting Parties shall, on request, transmit to each other information concerning previous convictions in their courts of persons facing prosecution in the territory of the applicant Contracting Party.

Article 65. NOTIFICATION OF THE RESULTS OF CRIMINAL PROCEEDINGS

The Contracting Parties shall notify each other of the results of the criminal proceedings against a person in respect of whom a request for the institution or transfer of criminal proceedings was sent, and also criminal proceedings against an extradited person. A copy of the final sentence or other final judgement shall be transmitted on request.

Article 66. NOTIFICATION OF SENTENCES

The Contracting Parties shall annually notify each other of final sentences pronounced by courts of one Contracting Party in respect of nationals of the other Contracting Party.

PART III. FINAL PROVISIONS

Article 67. ENTRY INTO FORCE

This Treaty is subject to ratification and shall enter into force 30 days after the exchange of the instruments of ratification, which shall take place at _____.

Article 68. DURATION

1. This Treaty shall be valid for a period of five years from the date of its entry into force.

2. The Treaty shall remain in force for further five-year periods unless one of the Contracting Parties notifies the other Contracting Party of its intention to terminate it at least six months prior to the end of the current five-year period.

This Treaty may be amended or supplemented in accordance with the procedure followed for its conclusion.

DONE at Vilnius on 7 July 1993 in duplicate in the Lithuanian and Ukrainian languages, both texts being equally authentic.

For the Republic
of Lithuania:

A. ŠLEŽEVIČIUS

For Ukraine:

L. KUTCHMA

[TRADUCTION — TRANSLATION]

TRAITÉ¹ ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET L'UKRAINE
RELATIF À L'ENTRAIDE JUDICIAIRE ET AUX RELATIONS
JURIDIQUES EN MATIÈRE CIVILE, FAMILIALE ET PÉNALE

La République de Lituanie et l'Ukraine, ci-après dénommées les « Parties contractantes », attachant une grande importance au développement de la coopération dans le domaine de l'entraide judiciaire en matière civile, familiale et pénale, sont convenues de ce qui suit :

TITRE I. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article premier. PROTECTION JURIDIQUE

1. Les ressortissants de chacune des Parties contractantes jouissent, sur le territoire de l'autre Partie, en ce qui concerne leur personne et leurs biens, de la même protection juridique que les ressortissants de cette Partie.

2. Les ressortissants de chacune des Parties ont accès librement et sans entraves aux tribunaux, parquets et services de légalisation (ci-après dénommés « autorités judiciaires ») et aux autres autorités de l'autre Partie compétentes en matière civile, familiale et pénale; ils peuvent comparaître, introduire des requêtes et effectuer d'autres actes de procédure dans les mêmes conditions que les ressortissants de l'autre Partie.

3. Les dispositions du présent Traité s'appliquent également aux personnes morales établies sur le territoire des Parties contractantes conformément à leur législation.

Article 2. ENTRAIDE JUDICIAIRE

1. Les autorités judiciaires des Parties contractantes se prêtent mutuellement concours en matière civile, familiale et pénale conformément aux dispositions du présent Traité.

2. Les autres organes désireux de recourir à l'entraide judiciaire sur le territoire de l'autre Etat introduisent leurs demandes par l'intermédiaire des autorités judiciaires appropriées.

Article 3. ETENDUE DE L'ENTRAIDE JUDICIAIRE

L'entraide judiciaire comprend les actes de procédure prévus par la législation de la Partie contractante requise, notamment l'audition des inculpés, des défendeurs, des victimes, des témoins et des experts, les perquisitions, les expertises et les examens; la saisie et la transmission de pièces à conviction; les poursuites pénales et l'extradition de personnes ayant commis des infractions; la reconnaissance et l'application des jugements en matière civile; l'établissement et la signification de

¹ Entré en vigueur le 20 novembre 1994, soit 30 jours après la date de l'échange des instruments de ratification, conformément à l'article 67.

documents ainsi que sur demande de l'autre Partie, la transmission de renseignements sur les condamnations antérieures des personnes inculpées.

Article 4. MODES DE COMMUNICATION

Aux fins d'entraide judiciaire, les autorités des Parties contractantes communiquent entre elles par l'intermédiaire de leurs organes centraux, sauf stipulation contraire du présent Traité.

Les organes centraux sont, pour la République de Lituanie, le Ministère de la Justice et le Bureau du procureur général et, pour l'Ukraine, le Ministère de la Justice et le Bureau du procureur général.

Article 5. LANGUES UTILISÉES

1. Les requêtes d'entraide judiciaire et leurs additifs sont rédigés dans la langue de la Partie contractante requérante et sont accompagnés par des copies certifiées conformes de la traduction dans la langue de l'autre Partie ou en langue russe.

2. La traduction sera certifiée conforme par un traducteur professionnel, par une personne autorisée de l'autorité requérante, par une mission diplomatique ou par des autorités consulaires de la Partie contractante requérante.

Article 6. LÉGALISATION DES DOCUMENTS

Les demandes d'entraide judiciaire et autres pièces transmises par les autorités judiciaires et autres autorités, conformément à la procédure d'entraide judiciaire, sont authentifiées par un sceau officiel.

Article 7. FORME DES COMMISSIONS ROGATOIRES

Les commissions rogatoires doivent contenir les renseignements suivants :

- 1) Titre de l'autorité requérante;
- 2) Titre de l'autorité requise;
- 3) Indication de l'affaire donnant lieu à la commission rogatoire;
- 4) Nom et prénoms, nationalité, profession, domicile ou lieu de résidences des personnes en cause, suspectées, inculpées ou condamnées et des personnes lésées;
- 5) Les noms et adresses de leurs représentants légaux;
- 6) La nature de la commission rogatoire et, en matière pénale, une description des circonstances du délit et sa qualification.

Article 8. PROCÉDURE D'EXÉCUTION DES COMMISSIONS ROGATOIRES

1. Pour exécuter une commission rogatoire, l'autorité judiciaire requise applique la législation de l'Etat dont elle relève. Toutefois, à la demande de l'autorité requérante, elle peut appliquer la procédure de la Partie contractante de l'autorité dont émane la commission rogatoire, dans la mesure où elle n'est pas contraire à la législation de l'Etat requis.

2. Si l'autorité judiciaire requise n'a pas compétence pour exécuter la commission rogatoire, elle la transmet à l'autorité judiciaire compétente et en avise l'autorité requérante.

3. Dès réception d'une demande appropriée, l'autorité judiciaire requise informe l'autorité requérante de la date et du lieu d'exécution de la commission rogatoire lorsque l'autre Partie a exprimé le vœu de participer ou d'être présente à l'exécution de certains actes de procédure.

4. Après l'exécution de la commission rogatoire, l'autorité judiciaire requise transmet les pièces à l'autorité requérante; si l'autorité judiciaire requise n'a pu exécuter la commission rogatoire, elle restitue les pièces à l'autorité judiciaire requérante et lui en donne les raisons.

Article 9. PROCÉDURE DE SIGNIFICATION DES ACTES

1. L'autorité judiciaire requise procède à la signification des documents suivant les règles en vigueur dans son pays à condition que les pièces à signifier soient établies dans la langue du pays ou accompagnées d'une traduction certifiée conforme. Lors que les documents ne sont pas établis dans la langue de la Partie contractante requise ou ne sont pas accompagnés d'une traduction, l'autorité judiciaire requise les remet au destinataire si celui-ci est disposé à les accepter.

2. Les demandes de signification doivent contenir l'adresse exacte du destinataire et la désignation de la pièce à signifier. Si l'adresse de ce dernier mentionnée dans la commission rogatoire est incomplète ou inexacte, l'autorité judiciaire requise fait le nécessaire pour établir l'adresse exacte, conformément à sa législation.

Article 10. PREUVE DE LA SIGNIFICATION

La preuve de la signification est apportée conformément aux règles en vigueur sur le territoire de la Partie contractante requise. Sont indiqués la date et le lieu de la signification ainsi que le nom de la personne à laquelle la pièce a été signifiée.

Article 11. SIGNIFICATION ET AUDITION DE RESSORTISSANTS PAR L'INTERMÉDIAIRE DE MISSIONS DIPLOMATIQUES ET D'AUTORITÉS CONSULAIRES

Les Parties contractantes sont habilitées à signifier des pièces à leurs ressortissants et à les interroger par l'intermédiaire de leurs missions diplomatiques ou de leurs autorités consulaires. Il ne peut être fait appel à aucune contrainte à cet effet.

Article 12. COMPARUTION À L'ÉTRANGER DE TÉMOINS, DE PARTIES LÉSÉES, DE PARTIES CIVILES ET DE DÉFENDEURS OU DE LEURS REPRÉSENTANTS ET D'EXPERTS

1. Lorsque au cours de l'enquête préliminaire ou du recours dans le territoire de l'une des Parties contractantes, la nécessité appert d'une comparution personnelle de témoins, de parties lésées, de parties civiles, de défendeurs ou de leurs représentants qui se trouvent sur le territoire de l'autre Partie contractante, une demande de citation à comparaître est introduite auprès de l'organe compétent de cette Partie.

2. La citation à comparaître ne peut faire état de sanctions à l'encontre de la personne convoquée en cas de non-comparution.

3. Les personnes mentionnées au paragraphe 1 du présent article, quelle que soit leur nationalité, qui comparaissent librement sur citation à comparaître devant l'organe pertinent de l'autre Partie contractante, ne peuvent être poursuivies en matière pénale ou administrative, arrêtées ou punies pour une infraction commise avant d'avoir franchi les frontières de l'Etat requérant. Ces personnes ne peuvent ni être poursuivies en matière pénale ou administrative, ni arrêtées ni punies en raison de leur déposition en qualité d'experts ni pour l'infraction qui fait l'objet de l'action.

4. Cette immunité prend fin si les personnes susvisées au paragraphe 1 ne quittent pas le territoire de la Partie contractante requérante endéans les 15 jours à compter de la date où elles ont été averties que leur présence n'était plus requise. Ce délai ne comprend pas les périodes pendant lesquelles les personnes concernées n'ont pu quitter le territoire de la Partie contractante requérante pour des raisons indépendantes de leur volonté.

5. Les parties lésées, les témoins et les experts qui, sur citation, ont comparu sur le territoire de l'autre Partie contractante, ont droit au remboursement par l'autorité judiciaire qui les a convoqués, de leurs frais de déplacement et de séjour à l'étranger ainsi que des pertes de salaire subies du fait de leur absence; les experts ont droit, en outre, à des honoraires pour leurs expertises. Sur leur demande, la Partie contractante requérante leur verse une avance au titre du remboursement des frais.

Article 13. VALIDITÉ DES DOCUMENTS

1. Les pièces établies ou certifiées sur le territoire de l'une ou l'autre des Parties contractantes dans les formes prescrites et revêtues d'un sceau officiel, par un tribunal ou par des personnes autorisées (traducteur certifié, expert ou autres) dans la limite de leurs compétences, sont acceptées sans autre légalisation sur le territoire de l'autre Partie contractante.

2. Les pièces réputées officielles sur le territoire de l'une des Parties contractantes sont aussi considérées sur le territoire de l'autre Partie comme ayant la force probante de pièces officielles.

Article 14. FRAIS D'ENTRAIDE JUDICIAIRE

1. La Partie contractante requise n'exige pas le remboursement des frais d'assistance judiciaire. Chacune des Parties contractantes prend à sa charge tous les frais d'assistance judiciaire encourus sur son territoire.

2. L'autorité judiciaire requise informe l'autorité judiciaire requérante du montant des frais encourus. Si l'autorité requérante recouvre ces frais sur la personne tenue de les acquitter, lesdites sommes sont acquises à la Partie contractante qui les a recouvrées.

Article 15. FOURNITURE DE RENSEIGNEMENTS

Les autorités judiciaires centrales des Parties contractantes se communiquent mutuellement, sur demande, des renseignements sur la législation en vigueur ou

antérieure dans leurs Etats respectifs ainsi que sur la pratique suivie en la matière par les autorités judiciaires.

Article 16. FOURNITURE D'UNE ASSISTANCE JURIDIQUE
AUX RESSORTISSANTS

Les ressortissants de chacune des Parties contractantes ont droit devant les tribunaux et devant les autres autorités judiciaires de l'autre Partie contractante, à la même assistance juridique et aux mêmes garanties de procédure judiciaire dans les mêmes conditions et avec les mêmes privilèges que les ressortissants de cette Partie contractante.

Article 17. COMMUNICATION D'ACTES D'ÉTAT CIVIL
ET D'AUTRES DOCUMENTS

1. Les services de l'état civil de chacune des Parties contractantes, sur demande des autorités judiciaires de l'autre Partie contractante, transmettent directement à ces derniers, à des fins officielles, des extraits du registre de l'état civil.

2. Les demandes de ressortissant de l'une des Parties contractantes relatives à l'envoi de renseignements sur l'enregistrement d'actes d'état civil, sont adressées directement aux autorités de l'état civil de l'autre Partie contractante. Le requérant reçoit ces documents par l'intermédiaire de la mission diplomatique ou des autorités consulaires de la Partie contractante dont l'autorité a établi ces documents, moyennant le remboursement des frais encourus.

3. Les documents relatifs au niveau d'éducation, à la situation professionnelle et autres pièces concernant les droits et intérêts personnels ou immobiliers desdits ressortissants sont délivrés et transmis conformément à la procédure détaillée au paragraphe 2 du présent article.

4. Les documents susvisés aux paragraphes 1 à 3 du présent article sont communiqués sans être traduits et sans frais.

Article 18. REFUS D'ENTRAIDE JUDICIAIRE

L'entraide judiciaire est refusée si elle porte atteinte à la souveraineté ou à la sécurité de la Partie contractante requise, ou si elle est contraire aux principes fondamentaux de sa législation.

TITRE II. DISPOSITIONS SPÉCIALES

SECTION I. ENTRAIDE JUDICIAIRE ET RELATIONS JURIDIQUES
EN MATIÈRE CIVILE ET FAMILIALE

Article 19. DISPENSE DES FRAIS DE JUSTICE

Les ressortissants de l'une des Parties contractantes sont dispensés du paiement des frais de justice sur le territoire de l'autre Partie contractante dans les mêmes conditions et dans la même mesure que les ressortissants de cette dernière.

Article 20. ETABLISSEMENT DE DOCUMENTS RELATIFS AU STATUT PERSONNEL, FAMILIAL OU À LA FORTUNE

1. Le document relatif au statut personnel, familial et ou à la fortune requis pour obtenir la dispense des frais de justice est délivré par l'autorité judiciaire concernée de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le requérant est domicilié ou résident.

2. Lorsque le requérant n'est ni domicilié ni résident sur le territoire de l'une des Parties contractantes, un document délivré ou certifié par la mission diplomatique ou les autorités consulaires de son Etat est recevable.

3. La décision du tribunal relative à une demande de dispense des frais de justice peut donner lieu à une demande de renseignements supplémentaires auprès de l'autorité qui a délivré ledit document.

Article 21. COMPÉTENCE DES TRIBUNAUX

1. Sauf stipulation contraire du présent Traité, les tribunaux de chacune des Parties contractantes sont compétents en matière civile et familiale si le défendeur est résident sur leur territoire. Ils seront compétents dans les actions à l'encontre de personnes morales si un organe administratif, une mission ou une filiale de cette dernière est établi sur le territoire de la Partie contractante.

2. Les tribunaux de la Partie contractante examinent également d'autres cas à condition qu'il y ait un accord écrit à cet effet entre les parties au litige. Lorsqu'un tel accord existe, le tribunal du lieu de domicile du défendeur, à la demande de ce dernier, classe l'affaire, à condition que la requête soit antérieure à la présentation d'objections concernant la substance du litige. La juridiction exclusive des tribunaux ne peut pas être modifiée par un accord entre les parties en présence.

3. Au cas où une action est intentée entre les mêmes parties à propos du même litige et pour les mêmes motifs devant les tribunaux des deux Parties contractantes qui sont compétents aux termes du présent Traité, le tribunal qui a été saisi le dernier se dessaisit de l'affaire.

Article 22. CAPACITÉ JURIDIQUE

1. La capacité juridique d'une personne physique est régie par la législation de la Partie contractante dont elle est ressortissante.

2. La capacité juridique d'une personne morale est régie par la législation de la Partie contractante conformément aux lois de laquelle ladite personne morale a été constituée.

Article 23. LIMITATION ET PRIVATION DE LA CAPACITÉ JURIDIQUE

1. Aux fins de limiter la capacité juridique d'une personne ou de prononcer son incapacité juridique, la législation de la Partie contractante dont elle est ressortissante est d'application à cet effet, et les autorités judiciaires de cette Partie contractante sont compétentes en la matière.

2. Lorsque l'autorité judiciaire de l'une des Parties contractantes estime, dans le cas d'un ressortissant de l'autre Partie contractante domicilié sur le territoire de la première Partie contractante, qu'il y a des motifs pour limiter sa capacité juridique

ou l'en priver, elle en informe l'autorité judiciaire appropriée de l'autre Partie contractante. Si l'autorité judiciaire ainsi notifiée fait savoir que la démarche peut être poursuivie par l'autorité judiciaire du lieu de domicile ou de résidence de la personne concernée, ou si elle ne répond pas à la notification endéans les trois mois, l'autorité du lieu de domicile ou de résidence de cette personne engage la procédure visant à limiter sa capacité juridique ou de l'en priver conformément à sa législation, à condition que les motifs pour limiter la capacité juridique ou prononcer l'incapacité juridique soient également inscrits dans la législation de la Partie contractante dont l'intéressé est un ressortissant. La décision concernant la limitation ou la privation de la capacité juridique d'une personne est communiquée à l'autorité judiciaire appropriée de l'autre Partie contractante.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article s'appliquent également lorsque la limitation à la capacité juridique est levée ou lorsque la capacité juridique est rétablie.

4. En cas d'urgence, l'autorité du lieu de domicile ou de résidence d'un ressortissant de l'autre Partie contractante dont la capacité juridique est susceptible d'être limitée ou retirée ou dont l'incapacité est susceptible d'être prononcée, prend les mesures nécessaires pour la protection de cette personne ou de ses biens. Des décisions arrêtées dans le cadre de ces mesures sont transmises à l'autorité appropriée de la Partie contractante dont ladite personne est un ressortissant. Si l'autorité de cette dernière Partie propose une démarche différente, ces décisions sont abrogées.

Article 24. DÉCLARATIONS DE DISPARITIONS ET DE DÉCÈS ET CONSTAT DE DÉCÈS

1. Les déclarations de disparitions ou de décès et le constat de décès relèvent de la compétence des autorités judiciaires de la Partie contractante dont la personne était un ressortissant au moment où, selon les derniers renseignements, elle était encore en vie.

2. Les autorités judiciaires de l'une des Parties contractantes peuvent déclarer un ressortissant de l'autre Partie disparu ou décédé, ou constater son décès, à la demande de personnes intéressées qui résident sur le territoire de la première Partie et dont les droits et intérêts sont régis par la législation de cette Partie.

3. S'agissant des cas visés aux paragraphes 1 et 2 du présent article, les autorités judiciaires des Parties contractantes appliquent leur législation nationale.

Article 25. MARIAGE

1. Les conditions requises pour contracter mariage sont fixées pour chacun des futurs époux par la législation de la Partie contractante dont il ou elle est ressortissant. En outre, en ce qui concerne les causes d'empêchement de mariage, ce sont les dispositions de la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le mariage est contracté qui sont applicables.

2. La forme du mariage est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le mariage est contracté.

Article 26. DROITS ET DEVOIRS RESPECTIFS DES ÉPOUX
ET RÉGIME MATRIMONIAL

1. Les droits et devoirs respectifs des époux et le régime matrimonial sont régis par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils ont leur domicile conjugal.

2. Si l'un des époux a son domicile sur le territoire de l'une des Parties contractantes et l'autre sur le territoire de l'autre Partie et s'ils sont deux ressortissants d'une même Partie contractante, leurs droits et devoirs respectifs ainsi que leur régime matrimonial sont régis par la législation de la Partie dont ils ont ressortissants.

3. Si l'un des époux est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'autre ressortissant de l'autre Partie et si l'un d'eux est domicilié sur le territoire de l'une des Parties contractantes et l'autre sur le territoire de l'autre Partie, leurs droits et devoirs respectifs et leur régime matrimonial sont régis par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils avaient établi leur dernier domicile conjugal.

4. Si les époux visés au paragraphe 3 du présent article n'ont pas eu de domicile conjugal sur le territoire de l'une des Parties contractantes, la législation applicable est celle de la Partie contractante dont relève le tribunal devant lequel l'action est intentée.

Article 27. DIVORCE ET ANNULATION DU MARIAGE

1. En matière de divorce, la législation applicable est celle de la Partie contractante dont les époux sont ressortissants au moment où l'action en divorce est introduite et les autorités judiciaires de cette Partie contractante sont compétentes. Si les époux sont domiciliés sur le territoire de l'autre Partie contractante, les autorités judiciaires de cette autre Partie sont également compétentes.

2. Si, au moment où l'action en divorce est introduite, l'un des époux est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'autre ressortissant de l'autre Partie contractante, et si l'un d'eux est domicilié sur le territoire de l'une des Parties contractantes et l'autre sur le territoire de l'autre Partie, les autorités des deux Parties contractantes sont compétentes. Lesdites autorités appliqueront chacune leur législation nationale respective.

3. En cas d'action en annulation de mariage, la législation de la Partie contractante appliquée lors du mariage conformément à l'article 25 du présent Traité, est applicable. La compétence des tribunaux est déterminée, *mutatis mutandis*, conformément aux dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article.

Article 28. RELATIONS JURIDIQUES ENTRE PARENTS ET ENFANTS

1. Les actions en recherche ou en contestation de paternité ou pour établir qu'un enfant est issu d'un mariage spécifique sont régies par la législation de la Partie contractante dont l'enfant est ressortissant à la naissance.

2. Les relations juridiques entre parents et enfants sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils ont leur domicile commun.

3. Si le domicile de l'un ou des deux parents ou des enfants est situé sur le territoire de l'autre Partie contractante, les relations juridiques entre eux sont régies par la législation de la Partie contractante dont l'enfant est ressortissant.

4. Les relations juridiques entre un enfant né hors du mariage et son père ou sa mère sont régies par la législation de la Partie contractante dont l'enfant est ressortissant.

5. Aux fins d'exécution des jugements relatifs aux relations juridiques visées aux paragraphes 1 à 4 du présent article, le tribunal de la Partie contractante dont la législation est applicable est compétent.

6. Si le plaignant et le défendeur sont tous deux résidents sur le territoire de l'une des Parties contractantes, le tribunal de ladite Partie contractante est compétent conformément aux dispositions des paragraphes 1 et 4 du présent article.

Article 29. ADOPTION

1. En ce qui concerne l'adoption, la législation applicable est celle de la Partie contractante dont l'adoptant est ressortissant. Si l'adoptant est domicilié sur le territoire de l'autre Partie contractante, la législation de cette dernière s'applique également.

2. Si un enfant est adopté par un couple marié dont un conjoint est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'autre conjoint de l'autre Partie, l'adoption est soumise à la législation en vigueur sur le territoire des deux Parties contractantes. Toutefois, si le couple marié est domicilié sur le territoire de l'une des Parties contractantes, c'est la législation de cette dernière qui est applicable.

3. Si l'enfant est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'adoptant de l'autre Partie, la législation de la Partie contractante dont l'enfant est ressortissant est applicable avec l'accord de l'enfant ou de son représentant légal ou de l'organe officiel compétent et sous réserve des restrictions à l'adoption liées au changement de domicile de l'enfant adopté pour un domicile dans un autre Etat.

4. Aux fins d'exécution des jugements relatifs à l'adoption, l'autorité judiciaire de la Partie contractante dont l'enfant est ressortissant est compétente. Si l'adoptant est domicilié sur le territoire de l'autre Partie contractante, l'autorité judiciaire de ladite Partie est compétente.

5. Dans le cas visé au paragraphe 2 du présent article, est compétente l'autorité judiciaire de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le couple marié est domicilié.

6. Les dispositions des paragraphes 1 à 5 s'appliquent, *mutatis mutandis*, à la révocation ou à l'annulation de l'adoption.

Article 30. TUTELLE ET CURATELLE

1. Sauf stipulation contraire du présent Traité, dans les cas concernant la tutelle ou la curatelle de ressortissants des Parties contractantes, est compétente l'autorité judiciaire responsable de la personne placée sous tutelle ou curatelle de la Partie contractante dont elle est ressortissante. Dans de tels cas, la législation de ladite Partie contractante s'applique.

2. Les rapports juridiques entre un tuteur ou un curateur et la personne placée sous tutelle ou curatelle sont régis par la législation de la Partie contractante dont l'autorité compétente a désigné le tuteur ou le curateur.

3. Si un tuteur ou un curateur doit être nommé pour un ressortissant dont le domicile, la résidence ou les biens se trouvent sur le territoire de l'autre Partie contractante, l'autorité judiciaire de cette dernière Partie contractante responsable de la tutelle ou de la curatelle en avise immédiatement l'autorité judiciaire compétente de la première Partie en vertu du paragraphe 1 du présent article.

4. En cas d'urgence, l'autorité judiciaire responsable de la tutelle ou de la curatelle de l'autre Partie contractante peut prendre les mesures voulues à condition d'en aviser immédiatement l'autorité judiciaire compétente de la première Partie contractante conformément au paragraphe 1 du présent article. Ces mesures restent en vigueur tant que l'autorité judiciaire de la première Partie contractante n'en a pas décidé autrement.

5. L'autorité judiciaire compétente en vertu du paragraphe 1 du présent article peut transférer la tutelle ou la curatelle aux autorités judiciaires appropriées de l'autre Partie contractante à condition que le domicile, la résidence ou les biens du pupille soient situés sur le territoire de l'autre Partie contractante. Le transfert de la tutelle ou de la curatelle prend effet seulement au moment où l'autorité judiciaire requise accepte d'assumer la tutelle ou la curatelle et en a avisé l'autorité requérante.

6. L'autorité judiciaire qui assume la tutelle ou la curatelle en vertu du paragraphe 5 du présent article l'exerce conformément à sa législation nationale. Toutefois, elle n'est pas habilitée à se prononcer sur le statut personnel du pupille, mais elle peut donner son consentement au mariage lorsque ce consentement est exigé par la législation de la Partie contractante dont le pupille est ressortissant.

PROPRIÉTÉ

Article 31. DROIT DE PROPRIÉTÉ

1. Le droit de propriété sur des biens immobiliers est régi par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens sont sis.

2. Le droit de posséder des moyens de transport qui font l'objet d'un enregistrement officiel, est régi par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle est sise l'autorité qui a enregistré ledit moyen de transport.

3. La date d'entrée en vigueur ou l'abrogation d'un droit de propriété ou de tout autre droit réel est régi par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens sont situés au moment où l'action ou toutes autres circonstances ont déterminé la date d'entrée en vigueur ou de l'abrogation du droit de propriété ou de tout autre droit réel. La date d'entrée en vigueur ou l'abrogation du droit de propriété ou de tout autre droit réel, soumise à un accord, est régie par la législation du lieu où l'accord a pris effet, sauf stipulation contraire dans l'accord entre les parties.

Article 32. FORME DES TRANSACTIONS

1. La forme des transactions est régie par la législation du lieu où la transaction a été conclue.

2. La forme des transactions relatives aux biens immobiliers et les droits à ce type de biens sont régis par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ces biens sont sis.

Article 33. DOMMAGES-INTÉRÊTS

1. La responsabilité en matière de dommages-intérêts, sauf dispositions contractuelles ou autres dispositions légales, est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle s'est produit l'événement ou toute autre circonstance justifiant la demande de dommages-intérêts.

2. Si la personne responsable du dommage et la personne lésée sont des ressortissants de la même Partie contractante, la législation applicable est celle du tribunal auprès duquel l'action en dommages-intérêts a été introduite.

3. Dans les cas mentionnés aux paragraphes 1 et 2 du présent article, a compétence le tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle est survenu l'événement ou toute autre circonstance justifiant la demande de dommages-intérêts. La partie lésée peut également intenter une action auprès du tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le défendeur est domicilié.

SUCCESSION

Article 34. PRINCIPES D'ÉGALITÉ

Les ressortissants de l'une ou l'autre Partie contractante jouissent des mêmes droits en ce qui concerne la capacité d'établir ou de révoquer un testament portant sur des biens situés sur le territoire de l'autre Partie contractante, d'exercer des droits sur ledit territoire ainsi qu'en ce qui concerne la capacité d'y acquérir ces biens ou ces droits par succession. Les biens ou les droits leur sont dévolus en conséquence aux mêmes conditions que celles appliquées aux ressortissants de ladite Partie contractante.

Article 35. DROIT SUCCESSORAL

1. En ce qui concerne les biens meubles, la succession est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le défunt avait son dernier domicile.

2. En ce qui concerne les biens immobiliers, la succession est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens immobiliers sont situés.

Article 36. DÉVOLUTION DE BIENS À L'ÉTAT

Lorsque, aux termes de la législation des Parties contractantes, une succession est dévolue à l'Etat, les biens meubles passent à l'Etat dont le défunt était ressortissant au moment de son décès, et les biens immobiliers à l'Etat sur le territoire duquel ils sont sis.

Article 37. TESTAMENT

La forme du testament est régie par la législation de la Partie contractante dont le défunt était ressortissant au moment où il a rédigé son testament. Il est néan-

moins suffisant d'appliquer la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le testament a été établi. Cette disposition s'applique également, *mutatis mutandis*, à la révocation du testament.

Article 38. COMPÉTENCE EN MATIÈRE SUCCESSORALE

1. Les successions relatives à des biens meubles, à l'exception des cas spécifiés au paragraphe 2 du présent article, sont réglées par les autorités judiciaires de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le défunt avait son dernier domicile.

2. Si l'ensemble des biens meubles de la succession se trouve sur le territoire de la Partie contractante où le défunt n'avait pas son dernier domicile, sur demande d'un héritier ou d'un légataire, et sous réserve de l'accord de tous les héritiers, la succession est réglée par les autorités judiciaires de ladite Partie contractante.

3. Les successions relatives à des biens immobiliers sont réglées par les autorités judiciaires de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens sont sis.

4. Les dispositions du présent article s'appliquent, *mutatis mutandis*, aux litiges résultant de successions.

Article 39. MESURES CONSERVATOIRES EN MATIÈRE DE SUCCESSION

1. Les autorités judiciaires de chacune des Parties contractantes, conformément à leur législation nationale, prennent les mesures voulues pour assurer la protection de toute succession laissée sur leur territoire par un ressortissant de l'autre Partie contractante.

2. Les autorités judiciaires auxquelles il incombe de prendre des mesures conservatoires à l'égard de la succession d'un ressortissant de l'autre Partie contractante informent immédiatement le consul de l'autre Partie contractante du décès de testateur, elles lui font part des personnes qui ont fait valoir leurs droits à la succession, elles lui communiquent les informations disponibles relatives aux ayant droit à la succession, leurs adresses, l'existence d'un testament, l'importance et la valeur de la succession, et les mesures conservatoires spécifiques qu'elles ont prises.

3. Les biens meubles et les documents du défunt, sont transmis, à leur demande, à la mission diplomatique ou aux autorités consulaires.

Article 40. COMPÉTENCE DES MISSIONS DIPLOMATIQUES ET DES AUTORITÉS CONSULAIRES EN MATIÈRE SUCCESSORALE

1. La mission diplomatique ou les autorités consulaires de chacune des Parties contractantes sont habilitées à représenter en matière de succession les intérêts de leurs ressortissants devant les autorités judiciaires de l'autre Partie contractante, sans qu'aucun pouvoir spécial ne soit requis à cet effet, si les intéressés sont absents ou pour tout autre motif valable et n'ont pas désigné un représentant.

2. Si un ressortissant de l'une des Parties contractantes décède au cours d'un séjour sur le territoire de l'autre Partie contractante où il n'avait pas de domicile, ses effets personnels sont inventoriés et remis sans autre formalité à la mission diplomatique ou aux autorités consulaires de la Partie contractante dont il était ressortissant.

Article 41. REMISE DE LA SUCCESSION

1. Si, après l'accomplissement des formalités de succession, les biens meubles ou le produit de la vente des biens meubles et des biens immobiliers échoient à des héritiers ayant leur domicile ou leur résidence sur le territoire de l'autre Partie contractante, lesdits biens ou le produit de leur vente sera remis à la mission diplomatique ou aux autorités consulaires de cette autre Partie contractante.

2. Les autorités judiciaires de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la succession ou le produit de sa vente sont situés sont compétentes en matière de succession et prennent les dispositions voulues pour la remise de la succession à la mission diplomatique ou aux autorités consulaires.

3. La remise de la succession aux héritiers se fait à condition que :

1) Toutes les dettes du défunt, présentées dans les délais prescrits par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle est située la succession, aient été remboursées ou garanties;

2) Tous les droits de succession aient été payés ou garantis;

3) Les autorités compétentes aient autorisé, le cas échéant, l'exportation des biens de la succession.

4. Le transfert de fonds est opéré conformément à la législation en vigueur sur le territoire de la Partie contractante.

RECONNAISSANCE ET EXÉCUTION DES DÉCISIONS JUDICIAIRES

Article 42. RECONNAISSANCE ET EXÉCUTION DES DÉCISIONS JUDICIAIRES EN MATIÈRE CIVILE ET FAMILIALE ET DE DOMMAGES-INTÉRÊTS EN MATIÈRE PÉNALE

Chacune des Parties contractantes reconnaît et exécute les jugements devenus définitifs rendus par les autorités judiciaires sur le territoire de l'autre Partie contractante en matière civile et familiale ainsi que les jugements rendus en matière pénale relatifs à des dommages-intérêts.

Les décisions des autorités judiciaires compétentes chargées de la tutelle et de la curatelle, des services de l'état civil et autres organes en matière civile et familiale qui, de par leur nature, ne requièrent pas de procédure d'exécution, sont également reconnues sur le territoire des Parties contractantes sans autres formalités.

Article 43. EXAMEN DES DEMANDES D'EXEQUATUR DES DÉCISIONS JUDICIAIRES

1. Les demandes d'*exequatur* sont examinées par les tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le jugement est exécutoire.

2. Les demandes d'*exequatur* sont adressées au tribunal qui a rendu le jugement en première instance. Ledit tribunal transmettra ces demandes au tribunal compétent.

3. Les exigences relatives à la demande sont fixées par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le jugement a force exécutoire.

4. Les demandes d'*exequatur* doivent être accompagnées des pièces suivantes :

1) Une copie du jugement certifiée conforme par le tribunal et un certificat attestant qu'il est définitif et exécutoire, si cela ne ressort pas du texte.

2) Si le défendeur n'a pas participé au procès, une pièce attestant que l'intéressé a reçu, au moins une fois, en temps utile, une assignation à comparaître, en bonne et due forme;

3) Une traduction certifiée conforme des documents mentionnés aux alinéas 1 et 2 du présent paragraphe.

5. Si le tribunal a des doutes au sujet de l'octroi de l'*exequatur*, il peut prier le demandeur de donner des précisions, il peut interroger le défendeur à propos de la demande et, selon que de besoin, réclamer des précisions au tribunal qui a rendu le jugement.

Article 44. PROCÉDURE D'EXÉCUTION DES JUGEMENTS

1. La procédure d'exécution des jugements est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le jugement doit être exécuté.

2. En ce qui concerne les frais d'exécution, la législation applicable est celle de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le jugement doit être exécuté.

Article 45. REFUS DE RECONNAÎTRE OU D'EXÉCUTER UN JUGEMENT

La reconnaissance et l'exécution des jugements peuvent être refusées :

1) Si le demandeur ou le défendeur n'a pas participé au procès parce que l'assignation à comparaître devant le tribunal n'a pas été remise en temps utile et en bonne et due forme à l'intéressé ni à son représentant;

2) Si une autorité de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le jugement doit être rendu et exécuté a rendu précédemment un jugement devenu définitif à l'égard des mêmes parties, pour la même affaire, ou si ladite affaire est en instance devant une autorité de cette Partie contractante;

3) Si, conformément aux dispositions du présent Traité ou dans les cas non prévus par le présent Traité, conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le jugement doit être reconnu et exécuté, l'affaire relève de la compétence exclusive des autorités de cette Partie contractante.

Article 46. RECONNAISSANCE ET EXÉCUTION D'ACCORDS À L'AMIABLE

Les dispositions des articles 42 à 45 du présent Traité relatives aux jugements rendus par les tribunaux s'appliquent également aux accords à l'amiable entérinés par un tribunal.

Article 47. REMISE D'OBJETS ET TRANSFERT DE FONDS

Les dispositions du présent Traité relatives à l'exécution de décisions judiciaires ne portent pas atteinte à la législation des Parties contractantes concernant les transferts de fonds et l'exportation d'objets obtenus par suite de ladite exécution

SECTION II. ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIÈRE PÉNALE

Article 48. OUVERTURE D'ACTION AU PÉNAL OU DEMANDE DE POURSUITES PÉNALES

1. Chacune des Parties contractantes, à la demande de l'autre Partie contractante, ouvre une action au pénal ou accepte, conformément à sa législation, de poursuivre ses ressortissants soupçonnés d'avoir commis une infraction pénale sur le territoire de l'autre Partie contractante.

2. Les demandes de poursuites pénales soumises conformément à la législation de l'une des Parties contractantes aux autorités judiciaires compétentes dans les délais prévus sont valables également sur le territoire de l'autre Partie contractante.

3. Les personnes qui ont été lésées du fait d'une infraction pour laquelle une demande de poursuites pénales a été introduite peuvent participer à l'action en justice si elles ont réclamé des dommages-intérêts.

Article 49. DEMANDE D'OUVERTURE D'ACTION AU PÉNAL OU DE POURSUITES PÉNALES

1. Les demandes d'exécution de poursuites pénales doivent être soumises par écrit et indiquer :

- 1) Le titre de l'organe requérant;
- 2) Une description de l'acte commis constituant le délit à propos duquel la demande d'exécution de poursuites pénales est introduite;
- 3) Les renseignements les plus précis possibles concernant le lieu et la date où l'acte a été commis;
- 4) Le texte de la loi de la Partie contractante qui définit cet acte comme un délit;
- 5) Le nom complet du prévenu, des renseignements relatifs à sa nationalité, son domicile ou sa résidence et toute autre information relative à son identité, y compris, si possible, une description de son aspect physique, sa photographie et ses empreintes digitales;
- 6) La demande de poursuites pénales introduite par la partie lésée et, le cas échéant, sa demande de dommages-intérêts;
- 7) Des renseignements sur l'importance des dommages causés.

2. Si la Partie requérante a débuté des poursuites pénales, le dossier de l'enquête préliminaire et tout élément de preuves en possession de la Partie contractante requérante doivent être joints à la demande.

Les objets utilisés pour commettre le délit ou qui ont été acquis à cette occasion par l'auteur du délit, sont transmis conformément à l'article 61 du présent Traité.

Article 50. EXÉCUTION DES POURSUITES PÉNALES ET EXTRADITION

1. Chacune des Parties contractantes s'engage, conformément aux dispositions du présent Traité, à livrer à l'autre, sur demande, les individus se trouvant sur son territoire, aux fins de poursuites pénales ou de l'exécution d'une condamnation.

2. L'extradition n'a lieu que pour des actes qui sont reconnus comme délits par la législation de chacune des Parties contractantes et qui sont punis d'une peine privative de liberté d'une durée supérieure à un an ou d'une peine plus grave.

3. L'extradition aux fins d'exécution d'une condamnation n'a lieu que pour des condamnations d'une peine privative de liberté d'une durée supérieure à six mois ou d'une peine plus grave.

Article 51. REFUS D'EXTRADER

Une demande d'extradition est refusée :

1) Si l'individu réclamé est un ressortissant de la Partie contractante requise ou une personne ayant obtenu un droit d'asile dans cet Etat;

2) Si en vertu de la législation des deux Parties contractantes, les poursuites pénales sont subordonnées au dépôt d'une plainte par la partie lésée;

3) Si, aux termes de la législation de la Partie contractante requise, les poursuites pénales ne peuvent avoir lieu pour cause de prescription ou pour toute autre cause;

4) Si l'individu réclamé a déjà fait l'objet, sur le territoire de la Partie contractante requise, d'une condamnation définitive ou d'une décision de non-lieu exécutoire pour la même infraction;

5) Si l'infraction en vertu de laquelle l'extradition est demandée a été commise sur le territoire de la Partie contractante requise.

Si la demande d'extradition est refusée, la Partie contractante requise doit informer la Partie contractante requérante des motifs de son refus.

Article 52. EXTRADITION DIFFÉRÉE

Si l'individu réclamé fait l'objet de poursuites ou a été condamné pour un autre délit sur le territoire de la Partie contractante requise, ou s'il est gravement malade, l'extradition peut être différée jusqu'à ce que l'action soit close ou que la peine ait été purgée ou remise ou que son état de santé se soit amélioré.

Article 53. EXTRADITION TEMPORAIRE

Si le fait de différer l'extradition au titre de l'article 52 risque d'entraîner la prescription ou de compromettre gravement l'instruction, l'individu réclamé peut être extradé temporairement dès réception d'une demande motivée, à condition que l'individu extradé soit renvoyé immédiatement dès la clôture de la procédure pénale qui a motivé son extradition, et ce au plus tard trois mois après ladite extradition.

Article 54. DEMANDES D'EXTRADITION CONCURRENTES

Si l'extradition d'un même individu est demandée par plusieurs Etats à la fois, la Partie contractante requise détermine la demande à laquelle elle donnera suite en tenant compte de la gravité des actes commis.

Article 55. LIMITES DES POURSUITES

1. L'individu extradé ne peut, sans le consentement de la Partie contractante requise, être poursuivi ou puni pour une infraction autre que celle qui a motivé l'extradition.

2. L'individu extradé ne peut être livré à un Etat tiers sans le consentement de la Partie contractante requise.

3. Le consentement de la Partie contractante requise n'est pas exigé si l'individu extradé n'a pas quitté le territoire de la Partie contractante requérante endéans les 15 jours après la clôture de la procédure pénale ou, en cas de condamnation, après l'exécution ou la remise de peine ou s'il revient de son plein gré sur le territoire après l'avoir quitté. Ce délai ne comprend pas la période durant laquelle l'individu extradé n'a pu quitter le territoire de la Partie contractante requérante, en raison de circonstances indépendantes de sa volonté.

Article 56. DEMANDE D'EXTRADITION

La demande d'extradition doit être soumise par écrit et contenir les renseignements suivants :

- 1) Le titre de l'organe requérant;
- 2) Une description de l'acte commis et le texte de loi de la Partie contractante requérante qui définit cet acte comme délit;
- 3) Le nom complet de l'individu réclamé, des renseignements sur sa nationalité, son domicile ou sa résidence et toute autre information relative à son identité, y compris, si possible, une description de son aspect physique, sa photographie et ses empreintes digitales;
- 4) Des renseignements sur l'importance des dommages causés.

2. Une demande d'extradition aux fins de poursuites pénales doit être accompagnée d'une copie conforme du mandat d'arrêt et d'une description des circonstances du délit.

Une demande d'extradition aux fins d'exécution d'une condamnation doit être accompagnée d'une copie certifiée conforme de la sentence avec une attestation que celle-ci est devenue définitive ainsi que du texte de loi fondant la sentence. Si le condamné a déjà purgé une partie de la peine, ce fait doit être également mentionné.

3. Si la demande d'extradition ne contient pas toutes les données nécessaires, la Partie contractante requise peut réclamer des renseignements supplémentaires. L'autre Partie contractante doit répondre dans un délai d'un mois; ce délai peut être prorogé de 15 jours pour des motifs valables. Si la Partie contractante requise ne fournit pas les renseignements demandés dans les délais impartis, la Partie contractante requise peut remettre en liberté l'individu réclamé, détenu en vertu de l'article 57.

Article 57. ARRESTATION AUX FINS D'EXTRADITION

Dès réception de la demande, la Partie contractante requise procède à l'arrestation de l'individu réclamé.

*Article 58. ARRESTATION AVANT RÉCEPTION
DE LA DEMANDE D'EXTRADITION*

1. En cas d'urgence, la Partie contractante requise peut arrêter un individu avant d'avoir reçu la demande d'extradition en vertu de l'article 56, à condition de recevoir de la Partie contractante requérante une copie du mandat d'arrêt ou de la condamnation définitive (extrait du jugement) dudit individu. Cette requête indique qu'une demande d'extradition doit suivre immédiatement. La copie du mandat d'arrêt ou de la condamnation définitive (extrait du jugement) dudit individu est envoyée par n'importe quelle voie qui assure la transmission de toutes les pièces nécessaires (télécopie ou autres moyens).

2. L'autre Partie contractante est immédiatement informée des motifs pour lesquels une demande d'arrestation n'a pas eu lieu.

3. Un individu arrêté peut être remis en liberté si la demande d'extradition n'est pas reçue dans le délai d'un mois après réception de l'avis de son arrestation. Ce délai peut être prorogé de 15 jours à la demande la Partie contractante requérante.

Article 59. PROCÉDURE D'EXTRADITION

1. La Partie contractante requise communique à la Partie contractante requérante sa décision concernant la demande d'extradition et l'informe de la date et du lieu d'extradition.

2. Si la Partie contractante requérante omet de recevoir l'individu réclamé dans un délai de 15 jours à compter de la date fixée pour son extradition, ledit individu est remis en liberté.

Article 60. RÉEXTRADITION

Si l'individu extradé se soustrait aux poursuites ou à l'exécution de sa peine et regagne le territoire de la Partie contractante requise, il est réextradé sur nouvelle demande de la Partie contractante requérante. Dans ce cas, il n'est pas nécessaire de joindre à la demande d'extradition les pièces mentionnées à l'article 56.

Article 61. REMISE D'OBJETS

1. La Partie contractante requise remet à la Partie requérante les objets qui ont été utilisés pour commettre le délit ainsi que les objets qui y sont liés ou acquis du fait du délit, ainsi que tous autres objets susceptibles d'être utilisés comme pièces à conviction dans ces poursuites pénales. Ces objets sont remis sur demande même si l'extradition ne peut avoir lieu par suite du décès de l'intéressé ou pour toute autre raison.

2. La Partie contractante requise peut temporairement différer la remise des objets visés au paragraphe 1 du présent article si elle en a besoin dans le cadre d'une autre procédure pénale; lesdits objets peuvent également être remis temporairement à la Partie contractante requérante de commun accord.

3. Les droits de tiers sur les objets remis à la Partie contractante requérante sont réservés. Après la clôture de la procédure, lesdits objets sont restitués à la Partie contractante qui les a remis.

Article 62. TRANSIT

1. Chacune des Parties contractantes autorise, à la demande de l'autre Partie, le transit à travers son territoire, des individus qu'un Etat tiers livre à l'autre Partie contractante ou que l'autre Partie contractante livre à un Etat tiers. Les Parties contractantes ne sont pas tenues d'autoriser le passage d'individus sur leur territoire dont l'extradition n'est pas prévue par le présent Traité.

2. Les demandes d'autorisation de transit sont présentées et examinées selon la même procédure que les demandes d'extradition.

3. Les autorités compétentes des Parties contractantes déterminent, dans des cas spécifiques, de commun accord, les moyens de transport, l'itinéraire et les autres conditions du transit.

4. Les frais de transit sont à la charge de la Partie contractante requérante.

Article 63. PRÉSENCE DURANT L'ENTRAIDE JUDICIAIRE

Les représentants de l'une des Parties contractantes peuvent, avec le consentement de l'autre Partie contractante, être présents lorsque l'autre Partie contractante exécute des demandes d'entraide judiciaire en matière pénale.

Article 64. COMMUNICATION DES JUGEMENTS DE CONDAMNATION

Les Parties contractantes, sur demande, se communiquent des renseignements sur les condamnations antérieures prononcées par leurs tribunaux contre les individus qui font l'objet de poursuites pénales sur le territoire de la Partie contractante requérante.

Article 65. COMMUNICATION DE L'ISSUE DES POURSUITES PÉNALES

Les Parties contractantes se communiquent les résultats des poursuites pénales engagées suite à une demande ainsi que les résultats des poursuites pénales engagées contre un individu extradé. Une copie du jugement devenu définitif ou de la décision de justice définitive est communiquée sur demande à l'autre Partie.

Article 66. COMMUNICATION DES JUGEMENTS EN MATIÈRE PÉNALE

Les Parties contractantes se transmettent tous les ans des renseignements sur les jugements exécutoires prononcés par ses tribunaux contre les ressortissants de l'autre Partie contractante.

TITRE III. DISPOSITIONS FINALES

Article 67. ENTRÉE EN VIGUEUR

Le présent Traité est soumis à ratification et entrera en vigueur 30 jours à compter de la date de l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à_____.

Article 68. DURÉE DE VALIDITÉ DU TRAITÉ

1. Le présent Traité restera en vigueur durant cinq ans à compter de la date d'entrée en vigueur.

2. Le présent Traité sera prorogé de cinq ans sauf si l'une des Parties contractantes notifie l'autre Partie contractante de son intention de le dénoncer au moins six mois avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

3. Le présent Traité peut être amendé ou complété conformément à la procédure suivie pour le conclure.

FAIT à Vilnius le 7 juillet 1993 en deux exemplaires, en lituanien et en ukrainien, les deux textes faisant également foi.

Pour la République
de Lituanie :

A. ŠLEŽEVIČIUS

Pour l'Ukraine :

L. KUTCHMA
